

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XII nr. 632

vineri 27 octombrie 1961

8 pagini 25 bani

Roadele unei însemnate acțiuni educative

Acum, după ce anul școlar a început, sînt tot mai vădite roadele excursiilor făcute de elevii școlilor noastre, în vara acestui an, pe meleagurile patriei.

Se știe că excursiile contribuie la educarea politică a elevilor, la dezvoltarea dragostei lor față de regimul democrat-popular, față de cuceririle revoluționare ale poporului muncitor, față de patria noastră socialistă, la legarea mai strînsă a învățămîntului de viață. Prin excursii elevii își îmbogățesc cunoștințele primite în școală, putînd cunoaște nemijlocit frumusețile patriei, marile realizări obținute de regimul nostru în toate domeniile economiei și culturii, mărturiile trecutului de luptă pentru libertate, pentru o viață mai bună a celor ce muncesc. În același timp, excursiile sînt un mijloc prielnic pentru realizarea odihnei active a tineretului, pentru călătoria organizată lor. Ele le dezvoltă spiritul de observație, voiața și curajul, combativitatea, perseverența, inițiativa și spiritul de colectiv.

În vara acestui an organizarea excursiilor, a drumeției a avut un caracter mai organizat decît în anii trecuți, ceea ce a făcut ca și rezultatele să fie mult mai bune, constituind o experiență importantă, care trebuie studiată și dezvoltată.

Peste un milion de elevi — lică o treime din școlăria țării noastre — beneficiind de condițiile minunate create de partid și guvern, au putut cunoaște nemijlocit, în vara acestui an, frumusețile neasemuite ale patriei, bogățiile ei, puse în valoare de către harnicul și talentatul nostru popor.

Spre deosebire de anii trecuți, în anul acesta au luat parte la excursii mai mulți elevi din regiunile îndepărtate — Munții Apuseni, Maramureș etc. De asemenea, au participat la excursii mai mulți elevi din școlile profesionale și tehnice.

Orientarea generală a excursiilor a fost vizitarea centrelor noi industriale și a localităților bogate în monumente istorice care amintesc despre lupta neînfrîcată dusă de clasa muncitoare sub conducerea

partidului. În regiunea Iași, de pildă, excursiile au fost orientate spre Capitală și centrele industriale ale Moldovei — Bicăz, Onești, Borzești, Săvinești, Bîrlad etc. Iașul, vast șantier de construcție, important centru cultural și științific, bogat în monumente istorice, a primit ca oaspeți mii de elevi din raioanele regiunii Iași, precum și din alte regiuni ale țării. În regiunile Maramureș, Crișana, Cluj, Mureș-Autonomă Maghiară, Hunedoara s-au stabilit pentru excursiile interregionale itinerarii care au cuprins localități principale cum ar fi orașele București, Brașov, Galați, Brăila, Reșița, Timișoara, Craiova, Valea Jiului, Hunedoara ș.a. m.d., iar din orașul București cele mai multe excursii au avut ca țință Ardealul, Moldova, Valea Prahovei și litoralul.

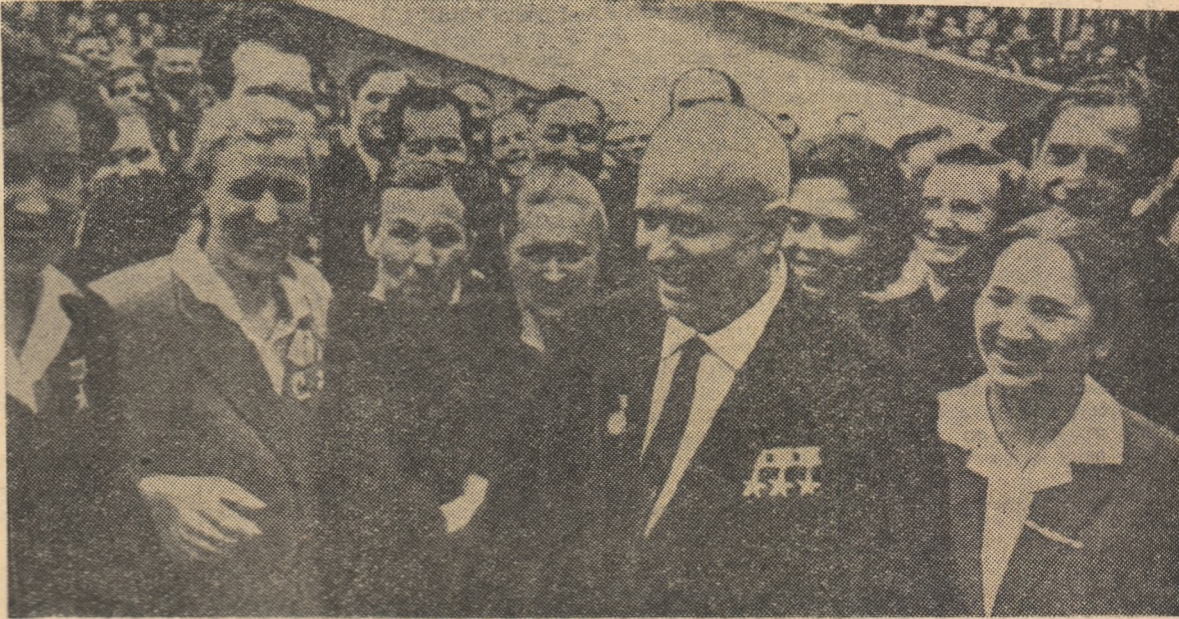
În stabilirea itinerariilor pentru excursii a existat și preocuparea ca elevii raioanelor de șes să cunoască regiunile muntoase și invers. De asemenea, organizatorii excursiilor s-au preocupat să le creeze elevilor posibilitatea de a vizita reședința de raion și de regiune. De exemplu, în regiunea Ploiești s-au organizat în așa fel excursiile încît elevii, după ce au vizitat Muzeul Doftana și au stat 1—2 zile în Sinaia, au poposit o zi în orașul Ploiești, unde au vizitat principalele întreprinderi și instituții.

Au existat însă și unele cazuri cînd itinerariile n-au fost fixate cu destulă chibzuință. Astfel, într-o serie de regiuni obiectivele propuse spre a fi vizitate au fost prea vaste față de numărul de zile alocate. Unele excursii organizate în regiunea Cluj, de exemplu, au prevăzut vizitarea a 10-12 localități în timp de 6-7 zile. Asemenea practici sînt dăunătoare, întrucît nu contribuie la realizarea scopului instructiv-educativ propus și îi obosesc pe copii.

În general însă itinerariile stabilite au fost corespunzătoare, dînd elevilor prilejul să-și cunoască pe îndelete regiunea natală și locali-

(Continuare în pag. 8)

CONGRESUL AL XXII-LEA AL P. C. U. S.

Tovarășul N. S. Hrușciov în mijlocul unui grup de delegați la cel de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S.

La 19 octombrie au început dezbaterile pe marginea Raportului de activitate al Comitetului Central al P.C.U.S. la cel de-al XXII-lea Congres și a Raportului cu privire la proiectul de Program al P.C.U.S., precum și pe marginea Raportului de activitate al Comisiei centrale de revizii.

Au luat cuvîntul P. N. Demicev, prim-secretar al Comitetului orașenesc Moscova al P.C.U.S., Nicolai Podgornii, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist din Ucraina, Ivan Spiridonov, primul secretar al Comitetului regional de partid Leninigrad, K. T. Mazurov, prim-secretar al C.C. al P. C. din Bielorussia, Ș. R. Rașidov, prim-secretar al C.C. al P.C. din Uzbekistan și D. A. Kunaev, prim-secretar al C.C. al P.C. din Kazahstan.

În ședința din după-amiaza zilei de 19 octombrie delegații și oaspeții la Congres l-au salutat cu căldură pe conducătorul delegației Partidului Comunist Chinez, Ciu En-lai, vicepreședinte al C.C. al P.C. Chinez, care a urmat la tribună. În cuvîntul său, vorbitorul a caracterizat Programul P.C.U.S. drept un plan măreț de

construire a comunismului, care deschide perspective luminoase și însuflește popoarele.

Wladislaw Gomulka, prim-secretar al C.C. al P.M.U.P. a cărui apariție la tribună a fost întâmpinată de întreaga asistență cu aplauze furtunoase, a subliniat că îndeplinirea programului de construire a comunismului în U.R.S.S. va deschide o nouă etapă în istoria omenirii, va crea condiții fără precedent pentru victoria socialismului în întreaga lume.

Conducătorii Partidului Comunist al Uniunii Sovietice și ai statului sovietic, delegații la Congres și invitații au salutat cu aplauze furtunoase, prelungite, pe Maurice Thorez, secretar general al Partidului Comunist Francez.

În prezent, în istorie se înscrie o nouă pagină, a spus Maurice Thorez. Fururile mărețelor construcții ale comunismului luminează întreg pămîntul, răspîndind ideile muncii creatoare.

Au luat apoi cuvîntul Leonid Brejnev, membru al Prezidiului C.C. al P.C.U.S., Vasili Mjavanadze, prim-secretar al Comitetului Central al P.C. din Gruzia,

Ghennadi Voronov, vicepreședinte al Biroului C.C. al P.C.U.S. pentru R.S.F.S.R.

După cuvîntarea rostită de Ghennadi Voronov a luat sfîrșit ședința din după-amiaza zilei de joi.

În ședința din dimineața zilei de 20 octombrie au luat cuvîntul Veli Iusuf Ahundov, prim-secretar al C.C. al Partidului Comunist din Azerbaigean, Ekaterina Furjeva, membră a Prezidiului C.C. al P.C.U.S., ministrul Culturii al U.R.S.S., Leonid Elremov, prim-secretar al Comitetului regional Gorki (R.S.F.S.R.) al P.C.U.S. Mstislav Keldis, președintele Academiei de Științe a U.R.S.S., Djabar Rasulov, prim-secretar al C.C. al P.C. din Tadjikistan.

Congresul a aprobat apoi în unanimitate raportul Comisiei de validare, care a fost prezentat de către Vitali Titov, președintele comisiei.

Întîmpinat cu aplauze furtunoase de către întreaga asistență, Antonin Novotny, șeful delegației Partidului Comunist din Cehoslovacia, a declarat că noul Program al P. C. U. S., a întărit convingerea că și în Cehoslovacia actuala generație va trăi în comunism și a însuflețit la îndeplinirea acestei sarcini.

În ședința din după-amiaza zilei de 20 octombrie a Congresului al XXII-lea al P.C.U.S., au vorbit Baliz Ovezov, prim-secretar al C.C. al P.C. din Turkmenia, Anastas Mikoian, membru al Prezidiului C.C. al P.C.U.S., prim vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., Ivan Kebin, prim-secretar al C.C. al Partidului Comunist din Estonia.

Apariția lui Walter Ulbricht, prim-secretar al C.C. al Partidului Socialist Unit din Germania, la tribuna Congresului a fost salutăată de delegații și oaspeții cu aplauze prelungite.

Vorbitorul a declarat că prietenia și alianța dintre R.D. Germană și Uniunea Sovietică reprezintă o pavăză de nădejde a R.D. Germane față de atentatele imperialiștilor.

Delegații și invitații la Congres l-au aplaudat călduros pe Palmiro Togliatti, secretarul general al Partidului Comunist Italian, care a luat apoi cuvîntul.

Conducătorul delegației Partidului Comunist Italian a apreciat noul Program al P.C.U.S. ca un do-

(Continuare în pag. 2)

Spre culmi neatînse

Privirile întregii omeniri progresiste sînt ațintite cu speranță și încredere spre Moscova, unde se desfășoară în aceste zile Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. care va rămîne fără îndoială consemnat în istorie drept unul dintre cele mai importante evenimente ale contemporaneității.

Am studiat cu atenție proiectul de Program al P.C.U.S. care va fi adoptat de Congres și care reprezintă, așa cum l-a caracterizat tovarășul Gheorghie Gheorghiu-Dej, manifestul comunist al epocii contemporane. Printre sarcinile de frunte expuse în Programul care va fi adoptat de cel de al XXII-lea Congres al P.C.U.S. se află, alături de făurirea bazei tehnico-materiale a comunismului și în strînsă legătură cu aceasta, formarea

noii generații de constructori ai comunismului. Omul sovietic care va trăi în comunism va fi omul celei mai înalte culturi din istoria omenirii, multilateral dezvoltat, cu o minunată ținută etică.

Școala sovietică, care se situează pe primul loc în lume în ceea ce privește organizarea, conținutul și formele învățămîntului, va crește tînăra generație a constructorilor comunismului la nivelul înaltelor cerințe formulate de cea mai înaintată dintre formațiunile social-economice cunoscute în istoria omenirii. Conform prevederilor Programului P.C.U.S., pînă în anul 1970 învățămîntul de 11 ani se va generaliza în întreaga Uniune Sovietică.

Nobilă și înălțătoare este misiunea pe care Programul

P.C.U.S. o va pune în fața profesorilor și învățătorilor sovietici! Ei vor crește generația care va stăpîni cea mai înaintată știință și tehnică mondială, care va ridica arta și cultura pe culmi încă neatînse.

Societatea sovietică pune la dispoziția școlii toate mijloacele pentru a răspunde cu succes acestor sarcini. An de an se construiesc noi școli moderne de cultură generală, școli-internat dotate cu laboratoare și cabinete de studiu, biblioteci și săli de lectură, săli și terenuri de sport.

Devine tot mai strînsă, mai puternică legătura între viața și activitatea școlii și viața marilor colective industriale din fabrici, din uzine, de pe șantiere, din mine, viața sovhozurilor și colhozurilor. Un avînt

tot mai mare vor lua în următorii ani învățămîntul tehnic mediu și superior, precum și învățămîntul universitar de toate categoriile, astfel încît Uniunea Sovietică va lăsa cu mult în urmă întreaga lume capitalistă în ceea ce privește numărul specialiștilor care vor absolvi în fiecare an școlile de nivel mediu și superior.

Oamenii școlii, alături de toți oamenii muncii din țara noastră, salută cu căldură frățească cel de al XXII-lea Congres al P.C.U.S., convinși că hotărîrile istorice adoptate de acesta vor aduce o contribuție determinantă la triumful cauzei socialismului și păcii în lumea întreagă.

Sofia Anghel
șeful secției de învățămînt al Statului popular al Capitalei

LUNA PRIETENIEI ROMINO-SOVIETICE

„Atențiune! Atențiune!
Transmitem emisiunea specială închinată Lunii prieteniei romino-sovietice. În cadrul emisiunii de astăzi veți asculta...”

Vocea răsună melodios în difuzoare. Pretutindeni, în clase, elevii stăteau liniștiți în bănci și urmăreau cu atenție transmisia de la stația de radio-amplificare a școlii. În cadrul emisiunii au fost prezentate filmele din „Săptămâna filmului sovietic”.

Din inițiativa direcției și a comitetului U.T.M., zilnic au loc la stația de radio-amplificare a Școlii medii nr. 19 „Ion Creangă” din Capitală interesante emisiuni închinată Lunii prieteniei romino-sovietice.

Dar aceasta este numai una din numeroasele manifestări organizate în școală în perioada 7 octombrie—7 noiembrie, manifestări menite să exprime toată dragostea și admirația cadrelor didactice și a elevilor față de glorioasa Uniune Sovietică.

Prin holuri și în sălile de clasă au apărut frumoase fotomontaje cuprinzând ilustrații și grafice ce vorbesc despre mărețele succese ale constructorilor comunismului. Sub conducerea dirigintilor, elevii au vizitat în aceste zile Muzeul Romino-Rus și Muzeul de istorie a partidului. Profesoarele diriginte Maria Șoipan și Jana Văcărel au luat inițiativa de a organiza vizionarea cu colectivele claselor respective a cîte unui

film sovietic, după care, în cadrul orei de dirigenție, s-au purtat vii și interesante discuții în legătură cu tema filmului, cu trăsăturile morale ale omului epocii comuniste etc.

Și activitatea cercurilor de elevi este dedicată în această perioadă Lunii prieteniei romino-sovietice și celui de al XXII-lea Congres al P.C.U.S., eveniment de importanță istorică mondială. În cadrul cercului științific, de exemplu, profesorul Emil Gîrlea a prezentat o documentație expunere cu tema: „Prevederile noului program al P.C.U.S. în legătură cu dezvoltarea științei și tehnicii”.

Gazetele de peste din școală cuprind și ele articole închinată prieteniei dintre poporul nostru și marele popor rus. În cuvinte simple și pline de căldură, izvorite din adîncul inimii, profesori și elevi își exprimă deopotrivă dragostea fierbinte și admirația față de Uniunea Sovietică.

În sala de gimnastică le-am întâlnit pe profesorele Cristina Ionescu, Elena Tudor și Laura Ionescu împreună cu un grup de eleve. Au început repetițiile pentru frumoasa serbare școlară programată pentru ziua de 7 Noiembrie.

...În Școala medie nr. 19 din Capitală, ca și în celelalte școli de pe întreg cuprinsul țării, Luna prieteniei romino-sovietice este sărbătorită cu mult entuziasm, prilejuind noi și frumoase succese în munca educativă.

CU FORȚE UNITE

Alegerile de partid

Cei aproape 30 de comuniști de la școala medie „Dr. Petru Groza” din Capitală, au analizat zilele trecute în adunarea pentru darea de seamă și alegeri activitatea amplă desfășurată pentru ridicarea nivelului la învățură, educarea elevilor, pentru întărirea disciplinei în școală și pregătirea pedagogilor în raport cu sarcinile mari ce le stau în față.

O atenție specială au acordat comuniștii nivelului predării în școală, purității ideologice și în general nivelului științific al lecțiilor. Asistențele la ore ale comuniștilor din conducerea școlii și ale dirigintilor comuniști au arătat că în general lecțiile sînt preluate cu multă conștiințiozitate, fără greșeli, fără confuzii de ordin ideologic. Mulți profesori, predau lecții frumoase, atractive, legate strins de realitatea înconjurătoare, care țin pas cu evenimentele politice, cu realizările ce au loc în patria noastră. Printre acești profesori și învățători se numără și mulți comuniști — Silvia Rădulescu, Artemiza Herescu, Larisa Serdean, Romulus Rebreanu — pentru a nu aminti decît cîteva din ei.

Grija pentru ridicarea nivelului la învățură al elevilor a fost permanentă. Sub îndrumarea organizației de partid, a comuniștilor din conducerea școlii, fiecare învățător, profesor și diriginte comunist și fără de partid a urmărit ca în clasele de care răspunde să nu existe elevi rămași în urmă la învățură. Printr-o muncă susținută, îndrumată de organizația de partid, au fost mobilizați alături de cadrele di-

didactice și ceilalți factori care pot contribui la ridicarea nivelului la învățură al elevilor: părinții, organizațiile U.T.M. și de pionieri. Comuniștii Maria Dorcescu, Constanța Contescu, Iulian Ionașcu ș.a. s-au numărat în tot timpul printre aceia care au vădit o preocupare specială pentru temeinica pregătire a elevilor, a fiilor de muncitori și cu deosebire a tinerilor din clasele a VII-a și a XI-a.

Strădaniile cadrelor didactice din școala medie „Dr. Petru Groza”, în frunte cu comuniștii, nu au întârziat să-și arate roadele. Dezbaterele din adunarea generală de alegeri au subliniat că la sfîrșitul anului școlar 1960—1961, ca urmare a acestei munci, 90 la sută din elevii școlii au fost declarați promovați.

Cu toate aceste realizări, atît darea de seamă cit și discuțiile, au arătat că în ceea ce privește calitatea lecțiilor, ca și nivelul de pregătire al elevilor, mai există încă lipsuri. În școală mai sînt profesori care predau lecții seci, îmbecsite cu date aride. Or, se știe că o lecție nu este izbutită dacă ea nu reușește să contribuie la educarea unor oameni activi și conștienți, hotărîți să-și pună toate forțele în slujba patriei socialiste, dacă ea nu a fost folosită și ca un mijloc de propagandă combativă, partinică.

Educarea comunistă a elevilor a stat, de asemenea, în atenția organizației de partid de la școala medie „Dr. Petru Groza”. O planificare judicioasă a activității organizațiilor U.T.M. și de pionieri, a dirigintilor, astfel încît să

se evite repetările, pierderile de timp — a făcut să se obțină bune rezultate în această privință. Întrecerile între clase pentru obținerea drapelului de clasă fruntaș pe școală i-au stimulat pe copii să aibă mai multă grijă pentru avutul obștesc, să desfășoare cu entuziasm munca patriotică. Excursii, vizite la muzee și expoziții, vizionări de filme și piese de teatru, audii muzicale și conferințe, întîlniri cu artiștii de seamă ai țării noastre și altele altele au venit să contribuie la formarea celor mai alese trăsături de caracter la elevi.

Pe linia educării comuniste a școlarilor — a relevat adunarea generală a comuniștilor din școala medie „Dr. Petru Groza” — un rol important l-a jucat practica în producție. Aceasta s-a desfășurat sistematic, în tot cursul anului, fie în atelierele școlii (care dispune de două ateliere bine înzestrate), fie la întreprinderile „Termotehnica” și „Clăbucet”. Elevii, însoțiți de cadrele didactice în frunte cu comuniștii, au reușit să cunoască nemijlocit viața din producție, pe muncitorii care lucrează cu elan la îndeplinirea și depășirea planurilor.

În munca de educare a elevilor — a relevat adunarea generală de alegeri — există și unele carențe. Uneori se observă cazuri de indisciplină în rîndul elevilor, faptul că mai sînt copii care vorbesc urît, manifestă indiferență față de problemele colectivului, nesocotesc avutul obștesc etc. Analizînd cauzele acestor manifestări, comuniștii au ajuns la concluzia că trebuie întărită munca organizațiilor U.T.M. și de pionieri. Ei au arătat că este nevoie să se dea mai multă atenție acestei munci, să se caute mai atent formele cele mai potrivite de activitate, cele care înteresează cel mai mult pe copii, că secretarul organizației U.T.M. va trebui să se ocupe cu mai mult simț de răspundere de întreaga viață de organizare a elevilor. Vîna pentru existența unor lipsuri în nivelul de educare al elevilor o poartă desigur și corpul didactic, în rîndurile căruia nu a existat suficientă preocupare pentru formarea unui puternic front comun în vederea cultivării deprinderilor de conduită civilizată, a atitudinii corecte față de școală și de interesele colectivului etc. Comuniștii s-au arătat îngrijorați de faptul că mai sînt în școală profesori care trec cu nepăsare pe lângă abaterile disciplinare ale elevilor sau care pur și simplu nu-și pot „stăpîni” clasele — aceleași clase care ia alți profesori sînt disciplinate. Ei și-au propus să-și sporească preocuparea pentru a atrage în frontul comun pe toți învățătorii și profesorii, subliniind că în munca de educare a copiilor nu trebuie lăsați doar dirigintii.

Legat de educarea elevilor și întărirea spiritului de disciplină în școală, adunarea generală de alegeri a discutat și problema organizării timpului liber al copiilor, de care depinde în bună măsură reușita în munca educativă. Comuniștii și-au propus să orienteze și mai mult activitatea întregului corp didactic în spre găsirea unor forme atractive, tinerești, plăcute, de petrecere a timpului liber. Există, au arătat comuniștii, destule activități care pot atrage pe copii, activități care să-i destindă, să-i recreeze și în același timp să le aducă maximum de folos. Printre acestea ei au amintit lectoratele muzicale pentru elevi ce au loc la Ateneu (frecvențate de circa o sută de copii din această școală) și care sînt urmărite cu interes de copii, în deplină liniște și disciplină. Dar cite alte forme de petrecere utilă și plăcută, recreativă a timpului liber nu se pot găsi?

În școala medie „Dr. Petru Groza”, așa cum au relevat comuniștii, sînt create toate condițiile materiale pentru o muncă de calitate. Depinde de străduințele colectivului de învățători și profesori, ale comuniștilor din conducerea școlii, de modul în care organizația de partid va ști să mobilizeze toate forțele — ca rezultatele muncii desfășurate în astfel de condiții să fie din ce în ce mai bune.

CONGRESUL AL XXII-LEA AL P. C. U. S.

(Urmare din pag. 1)

cument fundamental al gândirii marxiste.

A luat apoi cuvîntul tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, conducătorul delegației Partidului Muncitoresc Român, care a fost primit cu vii și îndelungate aplauze de către delegații și invitații la Congres. Tov. Gh. Gheorghiu-Dej a transmis în numele Partidului Muncitoresc Român, al clasei muncitorești și al întregului popor român, un fierbinte și frăcesc salut Congresului al XXII-lea al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, gloriosului partid al lui Lenin, și eroicului popor sovietic.

Victoriile reperutate de poporul sovietic — a spus tov. Gh. Gheorghiu-Dej — sporesc necontenit prestigiul Uniunii Sovietice și al întregului lagăr socialist, aducînd un aport considerabil la creșterea continuă a forței de atracție pe care o exercită comunismul asupra popoarelor lumii.

Partidul nostru, ca și întreaga mișcare comunistă și muncitorească, dă o înaltă prețuire și manifestă dragoste și stimă tovarășească față de Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, de încercata sa conducere leninistă în frunte cu primul secretar al Comitetului Central, înflăcăratul luptător pentru cauza marxism-leninismului, tovarășul Nikita Sergheevici Hrușciov, pentru activitatea uriașă pe care P.C.U.S. o consacră intereselor propriului popor și cauzei comunismului și păcii, pentru principialitatea și intranzigența cu care apără puritatea măreței noastre învățături împotriva oricăror abateri sau denaturări, ținînd sus steagul marxism-leninismului și al internaționalismului proletar.

Partidul nostru vede în proiectul de Program al P.C.U.S. un strălucit document al marxism-leninismului creator — manifestul comunist al epocii contemporane.

Nu există comunist, nu există revoluționar, nu există om al muncii pe care să nu-l entuziasmeze obiectivele noului Program al P.C.U.S., umplîndu-i inima de mîndrie și însuflețindu-l și mai mult în lupta pentru triumful cauzei noastre.

Acestea sînt și sentimentele cu care au întîmpinat proiectul de Program oamenii muncii din România. Angajați cu toate forțele sale în opera de construire a socialismului, poporul nostru vede în imaginea societății comuniste trasată de proiectul de Program imaginea propriului său viitor de

înflorire multilaterală, de înaltă bunăstare materială și culturală.

János Kádár, prim-secretar al C.C. al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar, primit cu aplauze puternice, a transmis un salut frăcesc Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. și întregului popor sovietic. Toți comuniștii unghuri, a spus Kádár, toți unghurii cinstiți, cărora le sînt scumpe interesele socialismului și păcii, aprobă în întregime linia Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. și rapoartele prezentate la Congres.

În ședința de sîmbătă 21 octombrie — dimineață au luat cuvîntul Viktor Grișin, președintele C.C.S. din U.R.S.S., Alexandr Ghitalov, șeful unei brigăzi de tractoriști din colhozul ucrainean „Congresul al XX-lea al P.C.U.S.” și Mihail Suslov, secretar al C.C. al P.C.U.S.

Intîmpinat cu aplauze prelunge, Todor Jivkov, conducătorul delegației Partidului Comunist Bulgar, a spus că gîndurile și simțămintele a milioane de luptători pentru un viitor luminos sînt îndreptate spre Moscova, spre Kremlin.

Conducătorul delegației Partidului Muncii din Coreea, Kim Ir Sen, întîmpinat cu vii aplauze, a declarat că proiectul noului Program al P.C.U.S. reprezintă un remarcabil document marxist-leninist în care sînt înfățișate limpede căile concrete ale construcției comuniste în U.R.S.S.

Primit cu puternice aplauze, a luat apoi cuvîntul Ho Și Min, conducătorul delegației Partidului celor ce muncesc din Vietnam. El a vorbit despre lupta poporului vietnamez împotriva colonialiștilor, pentru eliberarea națională și socială.

Jumjaghin Fedenbal, conducătorul delegației Partidului Popular Revoluționar Mongol, întîmpinat cu aplauze prelunge, a subliniat uriașa atenție cu care sînt urmărite în întreaga lume lucrările Congresului al XXII-lea al P.C.U.S.

În cursul după-amiezii din 21 octombrie, primul a luat cuvîntul Blas Roca, membru al conducerii Uniunii Organizațiilor revoluționare integrate din Cuba. În cuvîntul său de salut, Blas Roca a subliniat că revoluția cubană patriotică, democratică și socialistă, și dezvoltarea ei rapidă și cu succes reprezintă o strălucită aplicare în practică a tezei cuprinse în proiectul de Program al P.C.U.S. cu privire la caracterul epocii actuale, al cărei conținut îl constituie trecerea de la capitalism la socialism.

În numele celor două milioane de comuniști și al clasei muncitorești din Indonezia, D. N. Aidit, președintele C.C. al P.C. din Indonezia, a transmis Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. un salut proletar. El a subliniat că unitatea partidelor marxist-leniniste de pe cele cinci continente se întărește zi de zi.

Hotărîrile Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. — Congresul constructorilor comunismului — vor avea o uriașă importanță pentru mișcarea comunistă și muncitorească internațională — a declarat Afoi Gosh, secretar general al Consiliului Național al Partidului Comunist din India.

În continuare a luat cuvîntul Maria Rojneva, ajutor de maistru la fabrica de stufe fine din Kupava de lângă Moscova, Alexei Kosișghin, membru al Prezidiului C.C. al P.C.U.S., prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., G. I. Vorobiov, prim-secretar al Comitetului de partid din ținutul Krasnodar, Iakov Zarobian, prim-secretar al C.C. al Partidului Comunist din Armenia.

La 23 octombrie a luat cuvîntul Sandzo Nosaka, președintele Prezidiului C.C. al Partidului Comunist din Japonia, care și-a exprimat convingerea că planul construirii comunismului în Uniunea Sovietică va fi fără îndoială împlinit.

În numele delegației americane Elizabeth Gurley Flynn, președinta Comitetului Național al Partidului Comunist din S.U.A., a transmis Congresului un salut din partea lui Gas Hall, secretar general al P.C. din S.U.A., pe care autoritățile americane l-au împiedicat să părăsească țara.

Salutînd Congresul al XXII-lea în numele delegației C.C. al Partidului Comunist din Germania, Max Reimann, prim-secretar al C.C. al P.C. din Germania, a subliniat că noul program al P.C.U.S. îi însușește pe muncitori și toate forțele iubitoare de pace la lupta împotriva militarismului și imperialismului german, pentru încheierea Tratatului de pace cu cele două state germane.

Dolores Ibarruri, președinta Partidului Comunist din Spania, a salutată Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. în numele Partidului Comunist din Spania și al oamenilor muncii spanioli.

Salutînd Congresul în numele Partidului Comunist din Finlanda Ville Pessi, secretar general al

Partidului, a subliniat că noul Program al P.C.U.S. oglindește tendințele căii de dezvoltare pe care pășește mișcarea comunistă internațională.

În continuare a luat cuvîntul Valentina Gaganova, șefa de brigadă la Combinatul de bumbac din orașul Vișni Volociok, Dmîtri Poleanski, membru al Prezidiului C.C. al P.C.U.S., președintele Consiliului de Miniștri al R.S.F.S.R., Antanas Šnećikus, prim-secretar al C.C. al Partidului Comunist din Lituania, Turdakun Usabaliev, prim-secretar al C.C. al Partidului Comunist din Kirghizia, Aleksei Sclicov, prim-secretar al comitetului de ținut Habarovsk al P.C.U.S.

În ședința de după-amiază Congresul a fost salutată de Larbi Buhali, prim-secretar al C.C. al Partidului Comunist din Algeria, care a vorbit despre lupta pentru libertate a poporului algerian.

Luis Corvalan, secretar general al C.C. al Partidului Comunist din Chile, a subliniat în cuvîntarea sa că istoria a incredințat Partidului Comunist al Uniunii Sovietice rolul de avangardă care arată tuturor oamenilor muncii calea spre un viitor luminos.

Nicotodată încă popoarele nu au avut o perspectivă atît de clară ca în prezent, a declarat John Gollan, secretar general al Comitetului Executiv al Partidului Comunist din Marea Britanie. El a subliniat că Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. marchează începutul unei ere noi.

Salam Adil, prim-secretar al C.C. al Partidului Comunist din Irak, a numit Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. — Congresul constructorilor comunismului.

Adoptarea noului Program al P.C.U.S. marchează începutul unei ere noi, a spus Alvaro Cunhal, secretar general al Partidului Comunist din Portugalia. El a subliniat că noțiunile de comunism și pace sînt indisolubil legate între ele.

Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. deschide perspectivele victoriei comunismului în întreaga lume, a spus Iohann Koplenig, președintele Partidului Comunist din Austria.

S-a dat apoi cuvîntul lui Vasili Kavun, președintele colhozului „Stalin” din regiunea Vinnîța (Ucraina), lui Nikolai Ignatov, membru al Prezidiului C.C. al P.C.U.S., vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. și mareșalului Rodion Malinovski, ministrul Apărării U.R.S.S.

Lucrările Congresului continuă.

Pregătirea lecțiilor de tehnologie

În predarea la un nivel corespunzător a lecțiilor de tehnologie, pregătirea științifică generală și pregătirea de specialitate a profesorului ocupă un loc important. Cunoștințele profesorului nu se pot limita la ceea ce a învățat el odinioară sau la ceea ce trebuie să știe elevii săi. Înșasi natura activității sale cere ca profesorul să progreseze necontenit, în pas cu dezvoltarea științei și tehnicii. Totodată, profesorul are datoria să-și perfecționeze mereu pregătirea pedagogică, să caute necontenit cele mai bune metode de predare.

Practic, toate aceste cerințe trebuie să se realizeze în munca pe care o desfășoară profesorul pentru pregătirea fiecărei lecții în parte.

Este necesar să subliniem de la început că pregătirea pentru o lecție este în strinsă legătură cu pregătirea întregului sistem de lecții în care se include aceasta. De exemplu, tema „Trasarea plană și în spațiu”, din programa de tehnologia lăcătușăriei generale pentru clasa a VIII-a a școlii medii cu instruire în producție, se poate încadra în următorul sistem de lecții: 1) Scule folosite la trasare; 2) Trasarea plană; 3) Trasarea în spațiu. Procedându-se astfel se asigură o succesiune logică a lecțiilor — condiție esențială pentru înțelegerea de către elevi a modului cum sînt construite mijloacele folosite în prelucrarea pieselor, a procedurilor de prelucrare etc.

O parte deosebit de însemnată a pregătirii profesorului pentru lecție o constituie alegerea metodelor prin care urmează să fie transmise cunoștințele în funcție de scopul lecției, de conținutul ei, de vârsta elevilor etc. În predarea lecției „Trasarea plană”, de exemplu, care urmează să fie predată în cursul săptămânii viitoare, se pot folosi cu bune rezultate metoda conversației, povestirea (explicația) profesorului și demonstrarea modului cum se execută trasarea plană.

Tot în pregătirea pentru lecție intră și alegerea materialului inițial necesar în lecția respectivă. În predarea lecției despre trasarea plană se pot folosi o planșă privind modul cum se execută această trasare sau o bucată de tablă de oțel pe care se află trasată o piesă oarecare.

După toate acestea, profesorul de tehnologie stabilește etapele lecției, care, în cazul nostru, pot fi verificarea cunoștințelor studiate în lecția precedentă, comunicarea cunoștințelor noi și fixarea acestora.

O dată stabilită structura lecției se trece la stabilirea conținutului fiecăreia dintre etapele ei.

La verificarea cunoștințelor se pot formula câteva întrebări privind lecția precedentă (despre sculele folosite la trasare), pentru ca elevii să vadă legătura dintre aceasta și lecția nouă și să înțeleagă mai bine cunoștințele ce urmează a fi predate. Cu acest prilej profesorul constată în ce măsură elevii și-au însușit materialul studiat mai înainte și le dă note.

În cea de a doua etapă a lecției — comunicarea — profesorul poate comunica următoarele cunoștințe: ce este trasarea plană și cînd se folosește aceasta, în ce constă pregătirea suprafețelor pentru trasare, trasarea liniilor drepte, a liniilor perpendiculare, a liniilor paralele, a unghiurilor și a pantelor, a cercurilor și a arcelor de cerc, mărirea acului de trasat, punctarea. De asemenea, este necesar să se precizeze că trasarea plană se poate executa după desen, după model și după șablon. Bineînțeles, în planul de lecție aceste probleme trebuie dezvoltate și nu prezentate sub formă de întrebări.

În a treia etapă — fixarea cunoștințelor — este bine ca profesorul să formuleze, pe baza conținutului lecției noi, câteva întrebări pe care le va adresa elevilor, pentru a verifica în ce măsură au înțeles și au reținut ei explicațiile. Aceasta contribuie, în același timp, la consolidarea cunoștințelor predate.

Pregătirea pentru lecție se concretizează sub forma unui plan scris, obligatoriu, după cum se știe, pentru fiecare profesor începător. Planul de lecție orientează activitatea profesorului în procesul complex al instruirii și educării elevilor. El poate îndreptina însă această funcție numai dacă este rezultatul unei munci temeinice de pregătire. În caz contrar, el se transformă într-un document formal.

În legătură cu întocmirea planului de lecție se ridică problema: cit de dezvoltat trebuie să fie acest plan? Experiența de pînă acum a arătat că, cu cît practica didactică a profesorului este mai redusă, cu atît planul de lecție trebuie să fie mai amănunțit, reprezentînd un adevărat plan-conспект. Pe măsură ce profesorul dobîndește mai multă experiență, planurile pot deveni mai concise, redînd numai ceea ce este esențial în conținutul lecției și indicînd căile și mijloacele de realizare. Avînd în vedere faptul că o bună parte din inginerii și tehnicienii care predau tehnologia nu au experiență în învățămînt, este necesar ca ei să-și întocmească planuri-conспект amănunțite.

Pînă la apariția manualelor de tehnologie pentru școlile de cultură generală profesorii pot folosi ca material bibliografic pentru pregătirea lecțiilor manualele destinate școlilor profesionale și tehnice sau alte lucrări de specialitate, legate de temele ce urmează a fi predate.

În predarea lecțiilor profesorul trebuie să asigure o strînsă legătură între cunoștințele teoretice, tehnice și tehnologice și între acestea și activitatea practică productivă. La lecția la care ne-am referit mai sus, bineînțeles, o asemenea legătură se poate realiza prin reamintirea noțiunilor despre construcții geometrice studiate la matematică și desen etc.

Prin imbinarea cunoștințelor teoretice cu munca productivă, acestea încetează de a mai avea un caracter abstract, ajutîndu-i pe elevi să înțeleagă bazele științifice ale producției moderne și să aibă o atitudine conștientă față de munca productivă.

În predarea lecțiilor trebuie folosite, de asemenea, materiale concrete, luate din viața întreprinderilor unde efectuează elevii practica. Folosirea în lecții a unor date, exemple, probleme luate din viața fabricilor, uzinelor, unităților agricole socialiste face ca lecțiile să devină mai vii, mai interesante și mai atrăgătoare.

Pregătirea sistematică a profesorilor de tehnologie pentru fiecare lecție le va permite să expună materia clar, la un nivel științific și ideologic corespunzător și să aleagă cele mai potrivite metode și procedee de predare.

T. Mucica

La practică în secțiile uzinei „Grivița Roșie”

Noile unități de măsură

Rolul măsurării în tehnică și în știință este atât de important încît nu se poate concepe activitatea tehnică și științifico-experimentală fără a se ține seama de rezultatele măsurării diferiților parametri.

În trecut se utilizau măsuri și unități de măsură diferite de la popor la popor. Ceva mai mult, existau chiar în aceeași țară diferite unități de măsură pentru aceeași mărime. Cînd la sfîrșitul secolului trecut s-a semnat o convenție între state privind folosirea unui sistem de unități de măsură, s-a realizat un mare progres în ceea ce privește uniformizarea măsurilor.

Nevoile practice au impus însă completarea mărimilor fundamentale considerate atunci — lungimea, masa și timpul, pe baza cărora se defineau celelalte măsuri, denumite măsuri derivate — cu alte trei măsuri fundamentale: intensitatea curentului electric, intensitatea luminooasă și intervalul termodinamic de temperatură.

Sistemul format din unitățile acestor șase măsuri fundamentale — și anume metrul, kilogramul, secunda, amperul, candela și gradul kelvin — a fost adoptat de către cea de a XI-a conferință internațională de măsuri și greutăți din anul 1960 și propus pentru a fi adoptat ca unic sistem legal de măsură de către toate țările semnatare a convenției metrice. Și în țara noastră s-a stabilit ca unic sistem legal de unități de măsură acest sistem, denumit „Sistem internațional de măsură S.I.”.

Noul sistem internațional de măsură trebuie să fie cunoscut și de elevi, deoarece el va deveni curînd singurul sistem pe baza căruia se va lucra în toate domeniile de activitate tehnico-științifică.

Este necesar, astfel, să le facem cunoscută elevilor definiția metrelui:

Atunci cînd metrul a fost definit ca fiind o parte din lungimea meridianului pămîntesc, aceasta s-a făcut pentru a lega unitatea de măsură de ceva existent în natură, pentru a putea fi reproducă în orice timp și în orice loc. Cum rezultatele măsurilor diferă între ele, ideo aceasta a fost părăsită, stabilindu-se definiția pe un etalon realizat și păstrat în anumite condiții, metrul de la Sèvres. Tehnica măsurărilor făcînd progrese uriașe, a dat posibilitatea reluării ideii de a se lega metrul de ceva existent în natură — și anume, de lungimile de undă ale unor radiații spectrale ale unor corpuri. Noua definiție a metrelui adoptată de către cea de a XI-a Conferință generală de măsuri și greutăți, este actualmente următoarea: Metrul este lungimea egală cu 1650763,63 lungimi de undă în vid ale radiației care corespunde tranziției atomului de kripton 86 între nivelele sale 2p_{1/2} și 5d_{5/2}.

Deși vechea definiție a metrelui a fost părăsită, vechile etaloane

vor trebui să fie păstrate în același condiții ca și pînă acum.

De asemenea, s-a stabilit o nouă definiție a amperului: Amperul este intensitatea unui curent electric constant care, menținut în două conductoare paralele, rectilinii de lungime infinită și de secțiune circulară neglijabilă, așezate în vid la o distanță de un metru una de alta, ar produce între aceste două conductoare o forță egală cu 2.10⁻⁷ kg. m.s.⁻² (Newton) pe metru de lungime.

După cum se vede, aceste definiții sînt foarte abstracte și nu pot fi ușor înțelese de către nespecialiști. De aceea predarea lor în școlile de cultură generală va fi destul de dificilă. Este adevărat că se poate folosi pentru explicarea noțiunii de amper coulombul pe secundă. Nu este însă recomandabil ca în predare o unitate fundamentală să fie definită printr-o relație de unități derivate. Organele de resort din Ministerul Învățămîntului și Culturii vor trebui să dea cadrelor didactice un ajutor eficient în vederea găsirii unui mod de prezentare cît mai accesibil elevilor.

Nu mai puțin abstractă este și definiția candelii, unitatea de măsură pentru intensitatea luminooasă, definită ca fiind intensitatea luminooasă emisă în direcție normală, la temperatura de solidificare a platinei și presiune atmosferică normală, de către suprafața unui radiator integral (corp negru) cu aria de 1/600.000 m².

Faptul că definiția vorbește de suprafața unui radiator integral care emite ne face să ne gîndim la „strălucire” care și ea este o mărime derivată. Rezultă că și pentru această definiție este necesar să se găsească explicații care să o facă mai ușor accesibilă.

Pentru unitatea de temperatură, gradul kelvin, s-a adoptat următoarea definiție: gradul kelvin este unitatea de măsură în scara termodinamică, în care pentru punctul triplu al apei s-a atribuit valoarea numerică de 273,16. În practică se va folosi însă gradul Celsius care, ca interval de temperatură, este egal cu gradul kelvin, zero al scării Celsius corespunzînd cu 273,15 al scării termodinamice kelvin. Definiția gradului kelvin, deși dată indirect nu va produce greutăți în predare, noțiunea fiind ușor accesibilă.

Pentru măsurarea timpului a fost păstrată ca unitate secunda, dar s-a părăsit vechea definiție — deși valoarea ei rămîne tot egală cu a 86.400-a parte din ziua solară medie. Noua definiție stabilește că secunda este fracțiunea 1/31556725,9747 din anul tropic pentru 1900, ianuarie 0, la orele 12 ale timpului efemeridelor. Această definiție corespunde și necesității de stabilire a unei origini, vorbind

în sens matematic, a timpului. Explicarea ei nu prezintă nici un fel de dificultate în cadrul cursului de astronomie.

Este de remarcat că singura definiție care a rămas aceeași ca în trecut este definiția kilogramului, unitatea de măsură pentru masă. Astfel, kilogramul reprezintă masa „kilogramului internațional” prototip din platină iradiată, adaptat în 1889 de Conferința generală de măsuri și greutăți și păstrat la Biroul internațional de măsuri și greutăți de la Sèvres.

Sistemul internațional S. I. este de o importanță covârșitoare pentru unificarea măsurilor din toate țările. Faptul că unitățile și subunitățile se pot forma în sistemul zecimal cu ajutorul unor factori de multiplicare, precum și faptul că se uniformizează denumirile acestora prin utilizarea unor prefixe așezate înaintea denumirilor unităților, ducă la înțelegerea mai ușoară a unor valori de măsuri precum și la eliminarea unor unități de măsură — cum ar fi de exemplu Angström (A=10⁻¹⁰m), unitatea X, (lux=10⁻¹²m) etc. — ale căror valori exprimate în sistemul metric sînt mai greu de reținut.

S-au stabilit ca prefixe pentru formarea multiplilor, tera, giga, mega, kilo, hecto și deca, cu simbolurile T, G, M, k, h, da și factorii prin care se multiplică unitatea respectiv 10¹², 10⁹, 10⁶, 10³, 10² și 10. Ca prefixe pentru formarea subunităților au rămas numai deci, centi, mili, micro, nano, pico, avînd ca simbol d, c, m, μ, n, și p, iar ca factori prin care se multiplică unitatea respectiv 10⁻¹, 10⁻², 10⁻³, 10⁻⁴, 10⁻⁵, și 10⁻¹².

Ca unități suplimentare ale sistemului internațional de unități de măsură S. I. s-au stabilit radianul (rad) pentru unghiul plan și steradianul (sr) pentru unghiul solid. Definierea lor nu prezintă nici o dificultate.

Pentru ușurința exprimării diferitelor unități de măsură derivate și pentru uniformizarea lor în folosire, cea de a XI-a Conferință generală de măsuri și greutăți din 1960 a dat pentru 27 măsuri, cele mai frecvent întîlnite, unitățile de măsură și simbolurile lor. Astfel, de exemplu, masa de volum (densitatea) se măsoară în kilograme pe metru cub, cu simbolul kg/m³, presiunea (tensiunea mecanică) în newtoni pe metru pătrat (N/m²), inducția magnetică în tesla (T) etc.

Făcînd această succintă prezentare a sistemului internațional de unități de măsură, unicul sistem legal adoptat de țara noastră, este cazul de a sublinia că el trebuie să fie respectat și în școală în predarea cunoștințelor de matematică și fizică.

Francisc Vereș

șeful centrului de metrologie nr. 1, București

Cît mai aproape de producție

La Școala medie nr. 18 „Mihail Eminescu” din București elevii celor 13 clase a IX-a și a X-a sînt instruiți în producție. Băieții își însușesc meseria de sudor, de lăcătuș mecanic, de strungar, frezor etc. La uzinele „Tudor Vladimirescu”, iar fetele învață tricotajul și bobinarea la uzinele textile „Pavel Teacenco”.

Pentru ca practica desfășurată de elevi în întreprinderi să fie cît mai eficientă, profesorii școlii acordă o deosebită atenție muncii metodice menite să contribuie la soluționarea problemelor privind legarea învățămîntului de producție. Iată de ce într-o ședință care a reunit comisiile metodice a profesorilor de matematică, de fizică și chimie din școală și la care au participat și instructorii care se ocupă de îndrumarea practicii elevilor în uzină s-au discutat metodele prin care toate cadrele didactice pot contribui la succesul activităților desfășurate de elevi în producție. În această ședință s-au dat indicații privitoare la felul cum este bine să se organizeze munca elevilor în întreprinderi astfel încît ea să țină pasul cu lecțiile predate în școală, cu noile cunoștințe pe care le acumulează elevii în orele de

curs. Totodată s-a hotărît ca profesorii de fizică, de matematică și de chimie să-i însoțească pe elevi în orele de practică în producție. Aceasta va contribui la întărirea caracterului științific al muncii practice și, în același timp, va da profesorilor prilejul să adune exemple și date din producție pe care să le folosească apoi în predare. De asemenea, s-a hotărît ca instructorii să asiste la diferite lecții.

Roadele acestei strînse colaborări nu au întîrziat să se facă simțite. În momentul de față instructorii le cer elevilor să efectueze în producție lucrări care îi pun în situația să utilizeze cunoștințele teoretice dobîndite în școală, iar ceilalți profesori își îmbogățesc lecțiile cu numeroase exemple luate din producție. Profesorul de matematică, de exemplu, cere elevilor să rezolve probleme privind condițiile în care un atelier sau o secție poate depăși planul de producție, le dă spre soluționare exerciții necesare pentru alcătuirea unei schițe tehnice etc. Profesorul de desen tehnic le cere elevilor să alcătuiască nu schițele unor piese geometrice oarecare, ci schițele unor piese folosite în întreprindere.

Să aplicăm cu pricepere noile programe școlare

Apariția Decretului Consiliului de Stat al R. P. Romine privind trecerea la școala generală de 8 ani și înfăptuirea acestei treceri, începând din anul școlar 1961-1962, cu clasele I-V, marchează o nouă etapă, de o însemnătate deosebită, în dezvoltarea învățămîntului din patria noastră, creează condiții tot mai bune pentru înfăptuirea sarcinilor trasate de Congresul al III-lea al P.M.R. cu privire la întărirea muncii de instruire și educație a tinerei generații. Prin scopul și sarcinile ei, prin unitatea sa organizatorică și pedagogică, școala generală, obligatorie și gratuită de 8 ani constituie veriga de bază în sistemul nostru de învățămînt.

Corespunzător cerințelor mersului înainte al societății noastre și sarcinilor trasate de partid și guvern, activitatea didactico-educativă a școlii de 8 ani a fost concepută în așa fel încît prin întregul său conținut asigură absolvenților un orizont mai larg de cunoștințe teoretice de cultură generală, realizează o mai strînsă legătură a învățămîntului cu viața, îmbinînd armonios pregătirea lor teoretică și practică, le dezvoltă dragostea față de muncă, față de patria socialistă, realizînd astfel o dezvoltare multilaterală a personalității elevilor.

Scopul și sarcinile școlii de 8 ani se realizează în primul rînd prin planurile de învățămînt și programele școlare, care constituie factorii principali în orientarea activității instructiv-educativă a școlii. Ele au fost elaborate pe baza experienței pozitive obținute pînă în prezent de școala noastră, pe baza a numeroase și prețioase propuneri făcute de cadrele didactice în consfătuirile raionale din acest an, care au avut ca obiectiv discutarea propunerilor M.I.C. în legătură cu trecerea la școala de 8 ani. Faptul că noile programe școlare care se aplică în clasele I-V sînt bazate pe experiența colectivă a cadrelor didactice constituie o garanție că ele vor fi aplicate cu convingere, cu deosebită grijă, determinînd astfel ridicarea continuă a nivelului muncii didactico-educative.

Aflîndu-ne la început de drum, în primul an cînd sarcinile școlii de 8 ani încep să fie realizate, cunoașterea temeinică a noilor programe, a concepției care stă la baza lor, a conținutului și a felului nou în care trebuie aplicate este o cerință principală.

Deoarece programele au la bază concepția școlii unitare de 8 ani — ceea ce a permis ca volumul de cunoștințe, priceperi și deprinderi să fie gradat în mod sistematic pe ansamblul claselor I-VIII — este necesar ca programele fiecărei clase, în cazul de față programele claselor I-V, să fie studiate și privite în cadrul structurii unitare a școlii de 8 ani, pentru a se cunoaște astfel locul pe care-l ocupă, la fiecare clasă, fiecare obiect, contribuția pe care o aduce acesta la realizarea sarcinilor didactico-educative ale școlii de 8 ani. Acest mod nou de a înțelege programa în ansamblul ei va permite învățătorilor și profesorilor să-și organizeze mai bine întreaga lor activitate, să realizeze în condiții mai bune principiul continuității și sistematizării, să înfăptuiască o mai judicioasă planificare a materiei, să acorde o mai mare atenție pregătirii și predării fiecărei lecții.

Dat fiind că însușirea temeinică, corectă a limbii romine este una din principalele sarcini ale școlii de 8 ani, întrucît ea stă la baza instruirii și educării elevilor, programa pentru clasele I-V pune un accent deosebit pe dezvoltarea vorbirii, pe îmbogățirea vocabularului elevilor, pe formarea deprinderilor de exprimare corectă, indicînd în acest scop multiple și variate activități didactice. Un loc important în realizarea sarcinilor predării limbii romine îl au citirea și lectura literară, pentru care programa acordă un număr mai mare de ore, care trebuie folosite din plin și cu multă pricepere. Începînd chiar din clasa I trebuie să se insiste atent asupra formării deprinderilor de citire, astfel ca, atunci cînd elevii trec la studiul diferitelor obiecte de învățămînt, ei să stăpînească tehnica cititului în așa măsură încît atenția lor să fie îndreptată în special asupra conținutului. Pentru realizarea acestui scop cadrele didactice găsesc în tematica programei de citire a claselor I-IV, actualizată și îmbogățită în lumina sarcinilor școlii de 8 ani, un material variat prin care, concomitent cu formarea deprinderilor de citire corectă, conștientă și expresivă, pot face cunoscuți elevilor bogățiile și frumusețile patriei, lupta și cuceririle clasei muncitoare sub conducerea înțeleaptă a partidului, viața nouă a poporului nostru, viața fericită a copiilor patriei etc. Aceste teme sînt realizate în manuale prin texte literare potrivite vârstei și preocupărilor elevilor. Exemplele vii oferite de cele mai multe dintre aceste lecturi,

prezentate de către cadrele didactice în mod convingător și cu însuflețire, vor contribui la dezvoltarea celor mai înalte și mai nobile sentimente caracteristice omului societății noastre socialiste. Cadrele didactice au datoria să folosească în mod creator textele din manuale, urmîrind să îmbogățească sfera de cunoștințe a elevilor, să le trezească interesul și dragostea pentru lectură și pentru limba maternă, să realizeze importante sarcini ale educației comuniste.

În lumina aceluiași sarcini vor fi folosite și lecturile literare din manualul de lectură literară pentru clasa a V-a. Deși în prezent programa clasei a V-a nu prezintă textele pe teme (așa cum le va prezenta în anul școlar 1962-63), lecturile existente în actualul manual răspund totuși în bună măsură scopului școlii de 8 ani, întrucît conținutul celor mai multe dintre ele este legat de teme ca dragostea și respectul copiilor față de patrie, față de partid, dragostea pentru creațiile populare, aspecte din viața nouă a patriei, pitorescul unor regiuni din țară, lupta pentru pace etc. Printr-o lectură expresivă și emoționantă, printr-o analiză convingătoare, prin prezentarea realistă a personajelor, prin accentuarea valorilor morale, cadrele didactice vor reuși să contribuie într-o importantă măsură la realizarea educației comuniste a elevilor. În perioada recapitulării finale, majoritatea textelor pot fi grupate pe teme susmenționate, ceea ce va da profesorilor posibilitatea să sublinieze în mod deosebit ideile esențiale, valoarea lor educativă.

În ce privește lecțiile cuprinse în capitolul „Cunoștințe despre plante și animale” din manualul de citire pentru clasa a III-a, dat fiind faptul că acestea nu mai aparțin unui obiect distinct, vor fi legate de conținutul celorlalte texte de citire și se vor preda ținîndu-se seama pe cit posibil de anotimpuri. În acest scop numărul orelor prevăzute în programă pentru predarea citirii la clasa a III-a a fost sporit.

Deși formarea exprimării corecte a elevilor se realizează la toate activitățile din cadrul predării limbii romine (citire, lectură literară, ortografie, dezvoltarea vorbirii, compunere), totuși ea este legată îndeosebi de studierea gramaticii. Prin studierea gramaticii elevii cunosc logica limbii, bogăția ei și se deprind să folosească în mod corect și conștient, în vorbire și în scriere, un vocabular colorat și variat. Programa de gramatică a primelor cinci clase urmărește să dea elevilor un sistem de cunoștințe elementare de fonetică, morfologie și sintaxă, precum și un anumit volum de cunoștințe practice de gramatică privind ortografia și punctuația. Prelungirea duratei în care se studiază gramatica a permis ca în repartizarea acestor cunoștințe pe ani să se poată respecta în mai mare măsură principiul accesibilității și să se înlăture supraîncărcarea elevilor prin trecerea unor cunoștințe care erau mai greu înțelese în clasele următoare, unde particularitățile de vîrstă permit studierea mai completă și, deci, însușirea mai temeinică. Astfel, studierea subiectului și predicatului s-a trecut de la clasa II la clasa a III-a, studierea atributului, complementului, adjectivului și pronumelui s-a trecut de la clasa a III-a la clasa a IV-a, studierea articolului, adverbului și frazei s-a trecut de la clasa a IV-a la clasa a V-a pronumele demonstrativ de la clasa a V-a la a VI-a etc. Acest fapt va duce la înlăturarea fenomenelor de supraîncărcare observate în anii anteriori. De asemenea s-a putut acorda un număr important de ore pentru dictări (de exemplu, numai în clasele a II-a și a III-a s-au acordat 34 de ore pentru dictare, în afară de orele acordate pentru exerciții de scriere, compunere, dezvoltarea vorbirii etc., care urmăresc același scop — formarea deprinderilor de exprimare corectă orală și scrisă).

În general s-a urmărit ca studiul gramaticii să nu constituie un scop în sine, ci un mijloc de însușire a regulilor limbii pentru formarea unor deprinderi corecte de exprimare orală și în scris. De aceea în primele clase sînt prevăzute numeroase exerciții gramaticale în scopul înțelegerii conștiente a regulilor și definițiilor: la început elevii fac numai observații asupra limbii, recunosc cuvintele, sunetele, cuvintele care arată nume de lucruri, însușiri, acțiuni, pentru ca apoi să ajungă la definiții și reguli cu privire la fenomenele gramaticale. Cercul cunoștințelor privitoare la principalele teme din gramatică se lărgește pe măsură ce elevii se dezvoltă și puterea lor de asimilare crește; în fiecare clasă materialul nou se sprijină pe cunoștințele însușite în clasele anterioare.

Programa claselor I-V prevede numeroase exerciții și acordă mult mai multe ore decît programa din anii anteriori pentru formarea deprinderilor ortografice.

Cadrele didactice trebuie să-și organizeze cu grijă lecțiile pentru a traduce în viață modul nou de a preda gramatica prin accen-

tuarea laturii practice a acestei discipline, prin folosirea exercițiilor și aplicațiilor practice, folosind în întregime orele acordate în acest scop.

Urmărindu-se aceleași importante obiective, s-a sporit numărul de ore pentru compuneri, expuneri și dezvoltarea vorbirii. Începînd cu clasele I-IV și continuînd în clasa a V-a, programa prevede ore speciale pentru exerciții de dezvoltare a vorbirii, copieri, dictări, povestiri după ilustrații, după plan, reproducerea pe scurt a unor texte citite, scoaterea ideilor principale, alcătuirea unor compuneri etc. La clasa a V-a sînt prevăzute ore speciale pentru alcătuirea unor tipuri de scrisori, articole pentru gazeta de perete, introducerea acestor activități la clasele unde se pot preda mai complet și pot fi însușite mai temeinic de către elevi a fost apreciat în consfătuirile cadrelor didactice ca deosebit de util. Ținînd seama de importanța pe care o au aceste activități în pregătirea elevilor pentru viață, cadrele didactice vor acorda toată atenția desfășurării lor.

În școala de 8 ani s-au creat condiții optime pentru predarea istoriei la clasele V-VIII, pentru a mări eficiența ei instructiv-educativă. Astfel, pe baza planului de învățămînt, în clasa a V-a se predă, începînd din acest an școlar, numai istoria antică, în 2 ore pe săptămîină, spre deosebire de școala de 7 ani, unde la această clasă se preda în același număr de ore — pe lângă istoria antică — și istoria evului mediu. Noua programă de istoria antică pentru clasa a V-a cuprinde în general același volum de cunoștințe ca și vechea programă, dar numărul de ore acordat principalelor capitole și lecții aproape s-a dublat. Aceasta oferă profesorilor posibilități efective pentru a respecta particularitățile de vîrstă ale elevilor, puterea lor de înțelegere și de asimilare a faptelor istorice, le rezervă mai mult timp pentru a folosi un material didactic variat și diferite lecturi care să vină în sprijinul formării la elevi a unor reprezentări concrete despre viața popoarelor din antichitate și al înțelegerii ideilor fundamentale care se desprind din studiul istoriei.

Tendența unor profesori de a transmite elevilor mai multe cunoștințe decît cele prevăzute de programă constituie una din sursele principale ale supraîncărcării lor. Astfel de practici trebuie definitiv înlăturate. Programa de istorie pentru clasa a V-a, care prezintă îmbunătățiri sensibile pe linia ușurării muncii elevilor, va putea să prindă viață cu adevărat numai în măsura în care profesorii vor respecta cerințele ei.

În ceea ce privește predarea științelor naturale, în planul de învățămînt al școlii de 8 ani intervin două aspecte noi — și anume: începerea studiului de zoologie, nu de botanică și studierea zoologiei în clasa a IV-a. Astfel elevii sînt introduși treptat începînd cu clasa a IV-a în studiul sistematic al științelor naturale, care pomește de la o disciplină mult mai restrînsă ca sferă. Programa de zoologie pentru clasa a IV-a care se aplică în acest an școlar și-a propus ca scop să-i familiarizeze pe elevi cu cunoașterea naturii în aspectele sale cele mai evidente pentru ei — și anume cunoașterea elementară a regnului animal. În felul acesta studiul științelor naturale se bazează pe interesul și curiozitatea vie a copiilor, care se îndreaptă de preferință spre tot ceea ce este viață, creștere, dezvoltare și în legătură imediată cu viața și activitatea omului. În același timp, pe această cale se dezvoltă spiritul de observație al elevilor și ei sînt conduși spre înțelegerea legăturilor, a cauzalității din natură. Programa este în așa fel orientată încît lecțiile pornesc de la condițiile de viață în care trăiesc animalele, dînd elevilor posibilitatea ca, pe baza experienței lor de viață, a observațiilor proprii și a observațiilor organizate sub conducerea cadrelor didactice să înțeleagă caracteristicile animalelor, comportamentul lor și, în linii mari, structura internă și foloasele pe care le aduc.

În predarea cunoștințelor de zoologie trebuie să pornească de la materialul viu. Pe cit posibil este bine ca animalele să fie observate în condițiile lor de viață. De asemenea, este necesar să se folosească un material didactic cit mai variat, toate acestea constituînd sursa principală pentru însușirea clară și temeinică a cunoștințelor elementare prevăzute în programă.

Ca și la alte obiecte, cadrele didactice trebuie să acorde toată atenția îndrumării elevilor în munca cu manualul, cu atît mai mult cu cît la această clasă se predă pentru prima dată această disciplină.

Pe principiul unității didactice a școlii de 8 ani și în consecință pe principiul repartiției cunoștințelor pe ansamblul claselor I-VIII a fost elaborată și programa de matematică. Cercul de cunoștințe și de noțiuni pe care elevii trebuie să le primească în clasele I-VIII a fost mai judicios stabilit pe fiecare clasă, ținîndu-se seama de experiența desprinsă din predarea acestui obiect de învățămînt, de sugestiile și îndrumările făcute în consfătuirile raionale din acest an de către numeroase cadre didactice.

Caracterul accesibil și însușirea temeinică a cunoștințelor a fost asigurată prin trecerea unor noțiuni mai grele în clasele mai mari, prin acordarea unui număr mai mare de ore pentru exerciții și probleme cu caracter practic, printr-o mai bună corelație a matematicii cu celelalte discipline.

Obiectivul principal în predarea matematicii la clasele I-IV este formarea deprinderilor de calcul oral și scris, dezvoltarea gândirii logice. În acest scop, o serie de noțiuni mai grele, care s-au dovedit mai puțin accesibile vîrstelor respective au fost trecute la clase mai mari. Astfel, de la clasa III-a s-au scos temele privitoare la: numere concrete simple, numere abstracte, transformări, întrucît sînt dificile pentru această clasă. Ele se studiază acum în clasa a V-a. De asemenea, temele privitoare la: noțiunea de patrat și la măsurători pe teren pentru aflarea perimetrului s-au trecut la clasa a IV-a, unde împreună cu noțiunile despre triunghi, paralelogram și trapez vor forma un capitol unitar. În clasa a IV-a nu se mai studiază temele: număr mixt, transformarea numărului mixt în fracție ordinară, scoaterea întregului dintr-o fracție, paralelipipedul dreptunghic și volumul său, care urmează să fie studiate în clasa a V-a. De asemenea, în clasa a IV-a nu se mai predă capitolul despre procentele. În vechea școală, studiul procentelor în această clasă era justificat, întrucît majoritatea celor ce absolveau patru clase nu-și mai continuau studiile. În școala de 8 ani, acest capitol se va preda în clasa a VIII-a.

Materia predată în clasa a V-a este o continuare firească a noțiunilor preluate anterior, care acum se consolidează și se întregesc. Pentru a realiza această legătură firească cu clasele I-IV, pentru ca noțiunile și cunoștințele să se lărgească și să se întregască, programa de aritmetică pentru clasa a V-a prevede o altă ordine în tratarea materiei. Astfel, în capitolul „Numerația”, cu care începe studiul aritmeticii, au fost incluse și numerele zecimale care se studiau mult mai tîrziu. În felul acesta ele se tratează mai organic și mai legat de modul de predare din clasele anterioare. Această ordine înlesnește înțelegerea unor proprietăți referitoare la numere întregi și zecimale, ca: dacă unui număr îi adăugăm unul, două... zeruri la dreapta, numărul se mărește cu 10, 100... de ori; dacă mutăm virgula spre stînga peste o cifră, două... valoarea numărului se micșorează de 10, 100... de ori etc. Toate aceste proprietăți se predau numai pe exemple numerice.

De asemenea, noua programă prevede ca toate noțiunile referitoare la sistemul metric să se predea unitar și nu separat, ca pînă acum. În felul acesta se creează o bază mai trainică pentru rezolvarea problemelor cu numere întregi și zecimale, cu date luate din practică, din viața de toate zilele.

Capitolul privind operațiile cu numere întregi și zecimale urmărește consolidarea și amplificarea cunoștințelor oăpătate în anii precedenți. Faptul că operațiile cu numere zecimale se vor preda o dată cu operațiile cu numere naturale creează condițiile unei mai temeinice însușiri a acestora de către elevi.

Pentru prima dată programa de clasa a V-a prevede un capitol distinct consacrat elementelor de geometrie. Întrucît noua programă a claselor I-IV nu mai cuprinde unele noțiuni de geometrie, introducerea lor în clasa a V-a este necesară pentru a se putea rezolva probleme cu conținut geometric. Aici se vor preda noțiuni despre perimetrul și aria trapezului, lungimea și aria cercului, aria și volumul paralelipipedului dreptunghic și a cilindrului, dîndu-se numai formulele respective, fără demonstrații, în circa 5-6 ore. În restul orelor rezervate acestui capitol se vor efectua numeroase probleme cu conținut geometric.

**Constanța Muscă
Cornelia Prichea**

inspectori în Direcția metodică din M.I.C.

(Urmare în numărul viitor)

TEME LUATE IN CERCETARE

Studiul problemelor specifice ale predării în școlile serale devine tot mai mult una dintre preocupările de seamă ale cercetătorilor de la Institutul de științe pedagogice. Astfel, cercetătorii studiază probleme privind metodică și structura lecțiilor de literatură română, structura și metodică lecțiilor de matematică, legarea cunoștințelor de chimie de problemele producției, metode și procedee specifice predării științelor naturale și geografiei, folosirea experienței de viață a muncitorilor-elevi în lecțiile de marxism-leninism, verificarea și fixarea cunoștințelor în lecțiile de istorie etc.

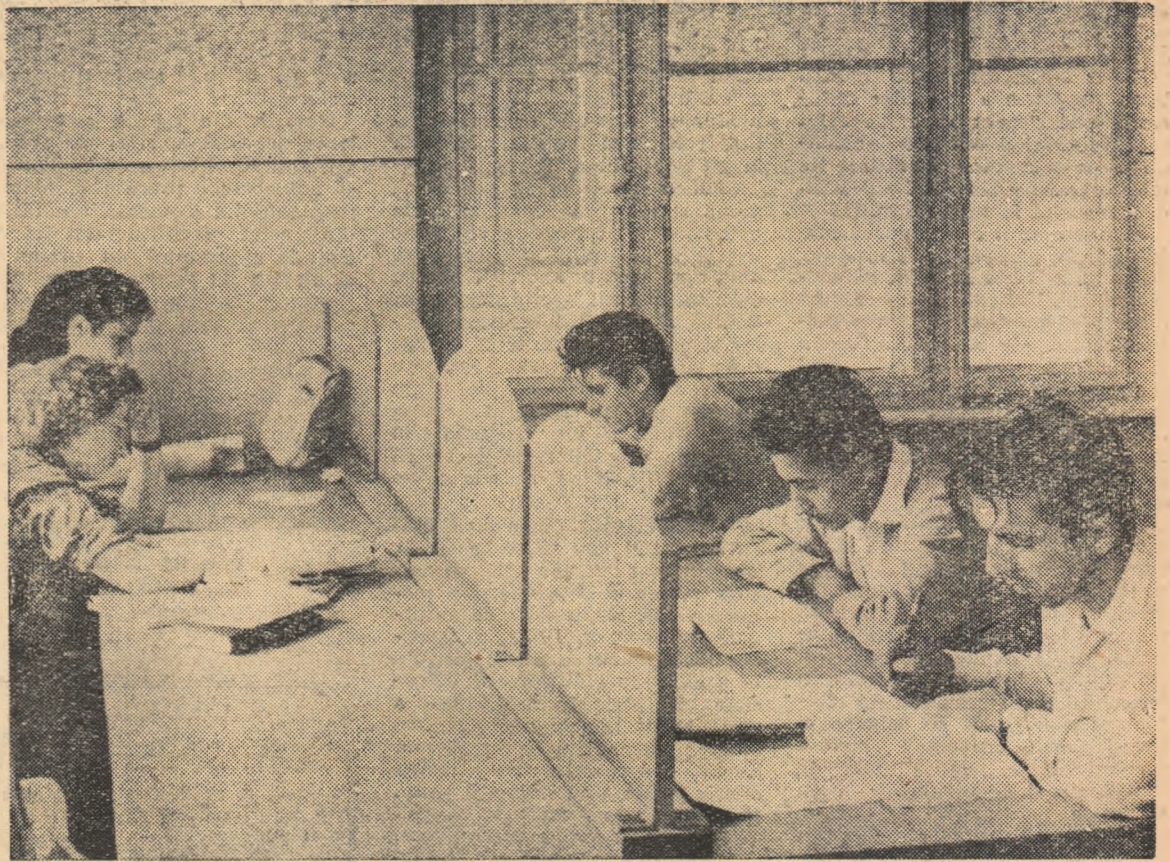
În legătură cu toate aceste probleme se elaborează lucrări bazate pe observațiile efectuate asupra muncii desfășurate la unele școli medii din Capitală, cum ar fi școala medie serală de pe lângă uzinele „23 August”, secția serală a școlii medii „Gh. Lazăr” etc. Multe lucrări se află în momentul de față într-o fază înaintată, autorii lor ajungând la unele concluzii a căror valabilitate urmează să fie verificată în practică. Așa, de exemplu, lucrarea privind structura și metodică lecțiilor de matematică preconizează o nouă echilibrare și repartizare a timpului rezervat fiecărei verigi a lecției în parte. Autorul propune ca, ținându-se seama de timpul redus de care dispun muncitorii-elevi pentru studiul individual ora de matematică din școala serală să fie repartizată în trei părți egale pentru verificare, comunicare și fixare. Astfel, se va da profesorului posibilitatea să insiste mai mult asupra verificării și fixării și să contribuie deci într-o mai largă măsură la însușirea și consolidarea cunoștințelor muncitorilor-elevi. În aceeași lucrare se propune ca, pentru unele teme mai dificile din pro-

grama de matematică, de exemplu pentru „Teorema celor trei perpendiculare” sau „Reducerea la primul cadran”, unde se simte nevoia de mai multă concretizare, să se utilizeze orele duble.

În lucrarea care tratează probleme privind metodică și structura lecțiilor de literatură sint analizate modalitățile de îmbinare a expunerii cu analiza literară, punându-se un accent deosebit pe problemele planului expunerii și ale analizei pe tipuri de opere literare în condițiile învățămîntului seral. În legătură cu structura lecțiilor este abordată chestiunea utilizării unui șir de lecții rezervate exclusiv comunicării, după care verificarea cunoștințelor se efectuează în lecții care au numai acest scop. Acest mod de organizare a predării este justificat în lucrare prin argumente legate de particularitățile școlii serale. Autorul arată că, lucrînd cu oameni maturi, care au deprinderea muncii conștiente, profesorul din școala serală își poate permite să nu verifice cunoștințele în fiecare oră, ci numai la sfîrșitul unui șir de lecții, atunci cînd muncitorii-elevi au căpătat o vedere de ansamblu asupra problemei studiate.

Luînd în discuție problema analizei operelor literare, lucrarea insistă asupra metodelor și procedeeleor ce pot fi utilizate pentru înarmarea muncitorilor-elevi cu deprinderi de analiză literară.

Studiul diverselor aspecte ale muncii în școala serală pe care l-a întreprins Institutul de științe pedagogice este foarte bine venit. El își va dovedi și mai mult utilitatea în măsura în care va contribui la rezolvarea problemelor practice care stau în fața profesorilor din școlile serale.

Muncitori-elevi în timpul studiului la biblioteca școlii

Verificarea cunoștințelor

Dat fiind că muncitorii-elevi pot rezerva studiului individual un timp redus, toate aspectele activității desfășurate de către profesorii școlilor serale se concentrează spre însușirea cunoștințelor într-o cât mai mare măsură încă din clasă, din timpul lecțiilor. Acest fapt determină și caracterul deosebit pe care îl capătă verificarea cunoștințelor în condițiile învățămîntului seral. Aici, verificarea cunoștințelor nu mai poate fi redusă la rolul ei limitat — de a constata în ce măsură elevii sînt pregătiți sau nu — ci devine un factor menit să contribuie și la

consolidarea și lărgirea cunoștințelor predate.

Conștienți fiind de necesitatea utilizării în acest mod a verificării, profesorii din școala noastră folosesc diverse metode și procedee pentru a o face cât mai eficientă. În rîndurile de față voi încerca să prezint cîteva aspecte ale experienței acumulate de noi pe această linie.

În momentul verificării propriuzise, efectuate la lecțiile obișnuite, profesorii manifestă multă preocupare pentru antrenarea unui număr cât mai mare de elevi la răspunsuri. De asemenea, ei îmbină răspunsurile orale cu efectuarea experiențelor. La verificarea unei lecții de chimie cu tema „Compușii oxigenați ai sulfului — bioxidul de sulf”, de pildă, profesorul a cerut unui elev să arate proprietățile fizice și chimice ale bioxidului de sulf, iar alții să efectueze experiența menită să demonstreze expunerea.

Într-un mod asemănător s-a procedat la o lecție de fizică. Verificînd cum au fost însușite cunoștințele din lecția „Generator de curent continuu” profesorul a solicitat patru elevi. Unuia din ei l-a cerut să arate ce este un generator de curent continuu, care sînt părțile lui principale, tipul generatorului studiat și principalele defecțiuni ce le poate avea generatorul de acest tip. Celui de-al doilea — să expună procedeele de verificare a întreprinderii bobinajului rotorului și să calculeze randamentul și rezistența motorului, și caracteristicile principale ale curentului. Apoi, ceilalți doi elevi au efectuat operația de montare și demontare a generatorului, punînd în evidență principalele părți componente.

Se înțelege că antrenarea unui număr cât mai mare de elevi în activitățile din cadrul verificării duce la consolidarea cunoștințelor acestora.

La unele materii nu se folosește todeauna verificarea la lecție. Profesorii din școala noastră folosesc și un tip de lecție-seminar, rezervată exclusiv verificării. Acest tip de lecție a fost folosit îndeosebi în orele de economie politică și socialism științific. Este știut că muncitorii-elevi posedă o anumită pregătire ideologico-politică, dobîndită la locul de muncă. Ei înțeleg și își însușesc relativ ușor noile noțiuni de economie politică și socialism științific. De aceea lecțiile-seminar nu au numai scopul de a consolida aceste noțiuni, ci de a le repeta într-o nouă ordine, de a cere elevilor să facă o prezentare de ansamblu asupra problemelor studiate în cadrul unui capitol, să stabilească legăturile dintre diverse fenomene sociale studiate dispart, să deducă legile generale din aspectele concrete ale fenomenelor și invers. În acest scop, în lecțiile-seminar se cere unui elev să dezvolte liber o problemă. Este de remarcat că profesorii din școala noastră reduc pe cît este posibil întrebările repetate care cer răspunsuri scurte, sumare, și cer elevilor să expună singuri, în mod independent, un anumit subiect sub toate laturile lui. Aceasta este o particularitate a muncii în școala serală unde lucrăm cu oameni maturi.

Procedeele și metodele de verificare amintite aici permit profesorilor să examineze de mai multe ori în cursul unui semestru pe toți muncitorii-elevi, astfel încît își pot da seama permanent de stadiul cunoștințelor lor și pot lua la timp măsurile necesare. Folosindu-le, noi căutăm mereu și alte căi și mijloace care să ducă la rezultatele dorite.

Prof. C. Prisecaru

directorul școlii serale de pe lângă Uzinele de utilaj petrolier și chimic din București

Probleme însemnate

Activitatea conducătorului unei școli sau secții serale se deosebește de cea din școlile de zi nu atât prin obiectivele ei, cît prin mijloacele și metodele folosite pentru realizarea acestora.

Desigur că și în școlile de zi realizarea planului de școlarizare, de pildă, constituie o preocupare centrală. În școala serală, însă, această preocupare capătă un aspect diferit și implică utilizarea unor procedee și metode cu totul deosebite.

Iată, de pildă, cîteva din procedeele pe care le folosește colectivul nostru pedagogic pentru realizarea planului de școlarizare. Vom începe cu problema recrutării viitorilor elevi, căci experiența dobîndită în anii trecuți ne arată că această problemă este actuală tocmai acum, în primele luni ale semestrului I.

Am și pornit, de aceea, acțiunile legate de recrutarea viitorilor muncitori-elevi pentru cursurile pregătitoare de șase luni în vederea probei de verificare pentru admiterea în clasa a VIII-a, cursuri care se deschid, după cum se știe, în primele zile ale lunii ianuarie. Acțiunile au început cu popularizarea largă a prospectului înfățișînd condițiile de înscriere și înlesnirile pe care statul nostru le acordă muncitorilor-elevi. Pentru aceasta folosim afișajul în cadrul întreprinderilor, ziarele locale și stația de radioficare a orașului. Ca și în anii trecuți, la începutul lunii decembrie, după ce în prealabil comisiile de selecționare vor fi constituite sau reorganizate, vom organiza adunări în cadrul întreprinderilor. Apoi membrii comisiilor de selecționare vor sta de vorbă individual cu muncitorii ce urmează a

fi cuprinși la cursuri. Menționez că în cei trei ani de cînd folosim acest complex de măsuri am realizat de fiecare dată la cursurile de pregătire o cifră medie de 70—80 muncitori, ceea ce reprezintă un rezultat bun față de numărul întreprinderilor din orașul nostru.

Acțiunea de recrutare a viitorilor elevi este reluată și în perioada iunie-august, înaintea probei de verificare, cînd folosim din nou procedeele utilizate la începutul anului școlar.

Nu trebuie să se înțeleagă însă că ne limităm doar la „campanii”. Acțiunea de recrutare are la noi, în fapt, un caracter permanent continuu. Cadrele didactice stau de vorbă regulat cu muncitorii, cu prilejul vizitelor pe care le fac la locul de producție. În cele două perioade menționate mai sus acțiunea doar se intensifică, căpătînd o deosebită intensitate.

Un alt aspect important al muncii desfășurate în secția noastră serală îl constituie asigurarea unei frecvențe ridicate. Printre procedeele folosite în acest scop credem că merită a fi menționate două. Primul constă în faptul că prezentăm periodic comisiilor de selecționare situația frecvenței elevilor. Analizînd cele semnalate de noi comisiile de selecționare luăm măsuri pentru remedierea situațiilor nesatisfăcătoare. Al doilea procedeu constă în organizarea la întreprinderi a unor consfătuiri care au loc la aproximativ zece săptămîni după începerea fiecărui semestru, în care se analizează situația frecvenței. Experiența ne-a dovedit că termenul de zece săptămîni este cel mai potrivit, căci este suficient pentru a se putea trage concluzii asupra

regularității cu care frecvențează fiecare elev și totodată mai rămîne o perioadă suficientă pînă la lucrările de control semestriale, așa încît măsurile luate în urma consfătuirii să poată avea urmările scontate de noi. La aceste consfătuiri participă — pe lângă muncitorii-elevi și membrii comisiei de selecționare — muncitori fruntași, șefi de secții, absolvenți ai școlii serale din cadrul întreprinderii etc. Atîtutudinea colectivului în care lucrează muncitorii-elevi față de felul în care aceștia răspund eforturilor făcute pentru a li se crea condițiile necesare studiului are o înrîurire foarte însemnată asupra lor și li stimulează să-și îndeplinească în mod cât mai conștient indatoririle.

Organizăm consfătuiri de acest fel și în cadrul școlii cu muncitorii-elevi care sînt împărțiți cîte doi-trei la o întreprindere. În asemenea cazuri invităm la școală conducătorii întreprinderilor, reprezentanții ai organizațiilor de partid, sindicale și U.T.M. și muncitori fruntași.

Am înfățișat aici cîteva dintre procedeele pe care le folosim noi pentru a asigura îndeplinirea planului de școlarizare. Ar fi bine dacă prin intermediul gazetei noastre am afla și alte metode specifice care se folosesc în școlile sau secțiile serale, atît pentru rezolvarea acestei probleme, cît și în procesul de învățămînt. Credem că un schimb de experiență realizat prin intermediul paginilor „Gazetei învățămîntului” ne-ar fi de un real folos.

Prof. R. Mușat

directorul secției serale de pe lângă Școala medie nr. 1 — Buzău

În materialele publicate în pagina de față se ridică diverse probleme în legătură cu verificarea cunoștințelor în învățămîntul seral. Pe baza experienței proprii sau în urma cercetării științifice, unii tovarăși au ajuns la concluzia că în anumite condiții, la anumite discipline, profesorii din școlile serale pot să nu verifice cunoștințele în fiecare lecție, înlocuind această verificare obișnuită

cu ore speciale consacrate numai verificării, care au loc la sfîrșitul unui șir de lecții, după epuizarea unei teme sau a unui întreg capitol. Întrucît multe din problemele specifice predării în condițiile învățămîntului seral se află încă în curs de clarificare, solicităm cadrele didactice din școlile serale ca, pe baza experienței lor, să-și spună părerea în această problemă.

Exercițiul și lucrările independente

O condiție esențială pentru buna pregătire a viitorilor muncitori este aceea ca ei să efectueze lucrările practice bazându-se pe temeinice cunoștințe de tehnologie, pe priceperi și deprinderi însușite în mod științific.

În unele școli din sectorul confecțiilor se foloseau însă, până nu de mult, o serie de practici empirice. „Fiți atenți și lucrați ca mine” — spuneau unii maiștri-instructori. Iar atunci când vreun ucenic nu lucra ca ei, când încurca ordinea operațiilor, acești maiștri afirmau, dînd din umeri: „N-are aplicație, nu-i atent”. Este clar că, instruiți prin astfel de metode, era greu ca ucenicii să aibă „aplicație”.

Sarcina maistrului-instructor care în sectorul confecțiilor, după cum se știe, predă și tehnologia meseriei, este de a îndruma pe elevi să înțeleagă că exercițiul, munca practică, are o bază științifică, să le explice care sînt principiile teoretice aplicate în exercițiul ce urmează să fie efectuat și mai ales să asigure el însuși, prin instructaj, strînsa corelație între cunoștințele de tehnologie și operațiile de lucru efectuate.

Desigur că primele exerciții ale ucenicilor din anul I, exerciții care au loc în această perioadă, se efectuează pe baza explicațiilor primite concomitent din partea profesorului. Ei prelucrează apoi aceste explicații în caietele de tehnologie sub forma unor schițe sau grafice, fie sub formă de tipare sau mulaje.

O simplă deprindere mecanică, meșteșugărească, de efectuare a unui tipar, de exemplu, nu poate ajuta pe ucenici într-o situație nouă, adică atunci cînd se dau alte măsuri pentru tiparul respectiv. În schimb atunci cînd au deprinderea de a rezolva corect calculele cerute de construcția tiparelor, ucenicii vor putea folosi această deprindere la măsuri noi.

De aceea, îndată ce ucenicii și-au însușit anumite priceperi sau deprinderi legate de tehnologia confecțiilor, le dau să efectueze exerciții pentru care le indic numai planul, cerîndu-le să aplice ei înșiși cele învățate. Bineînțeles că munca se desfășoară sub directia mea supraveghere. De exemplu, după ce s-au efectuat exerciții privind pro-

cesul tehnologic de confecționare a cusăturii refec lată, cer ucenicilor să execute singuri cusătura refec mai îngustă, aplicată la alt domeniu al confecțiilor.

Caut ca exercițiile să pornească de la simplu la complex. De aceea întîi cer să se efectueze exerciții de mînuire corectă și abia apoi trec la exerciții pentru diferite operații — croit, tivit etc. Pentru a trezi interesul ucenicilor și pentru a permite în același timp aplicarea regulilor învățate anterior caut ca exercițiile să fie cît mai variate. În felul acesta se dezvoltă și independența în muncă a ucenicilor. Ei încep să devină stăpîni pe meserie și s-o iubească.

O altă cerință importantă este ca exercițiul nou să se repete la început mai des, iar apoi, pe măsura formării deprinderilor respective, să fie repetat la intervale mai mari de timp. Am raportat întotdeauna această cerință la stadiul de calificare al ucenicilor. În perioada de formare a priceperilor le dau exerciții mai scurte, apoi din ce în ce mai lungi, iar o dată cu fixarea deprinderilor dau exerciții complexe care să oglindească cît mai corect și mai amplu nivelul de pregătire profesională caracteristic perioadei respective.

O metodă larg folosită în tehnologia confecțiilor și foarte importantă pentru formarea unor deprinderi cu caracter creator este executarea lucrărilor independente. Acestea se organizează de obicei la sfîrșitul predării unor teme speciale (cum ar fi temele privind construcția tiparelor de îmbrăcăminte, a mulajelor respective și a proceselor tehnologice de confecționare a produselor de îmbrăcăminte prevăzute în programa școlară). Mă străduiesc să pregătesc minuțios și din timp astfel de lucrări, pe care le anunț dinainte ucenicilor pentru ca ei să-și aducă materialul necesar (carton, centimetru, instrumente de măsurat la scară redusă, ace cu gămălie, creioane colorate, modele). Înainte ca ucenicii să înceapă lucrul le dau o serie de explicații.

Folosind metoda demonstrației, le arăt cum trebuie efectuată lucrarea. De asemenea, le recomand să treacă în caietul de tehnologie datele cuprinse în lucrarea respectivă — măsuri, teh-

nica de lucru, observații speciale.

Notările din caietul de tehnologie dezvoltă spiritul de observație al elevilor, spiritul critic și autocritic, precum și simțul răspunderii. Totodată, notările din caiet constituie un fel de oglindă a gradului de pregătire al elevilor în diferite perioade.

Ținînd seama de specificul pregătirii viitorilor muncitori din sectorul confecțiilor, în care predarea tehnologiei se întrepătrunde cu orele de lucrări practice, aplicarea unei metodici științifice în efectuarea exercițiilor și lucrărilor practice independente constituie un element primordial în reușita lecțiilor.

Elena Stoia

Școala profesională

a Fabricii de confecții și tricotaje „București”

Una din primele și cele mai importante deprinderi practice o constituie măsurarea corectă și exactă a pieselor

Maistrul

Excursia în uzină a elevilor din anul I a durat cu aproape o oră mai mult decît se prevăzuse în program. Faptul acesta, oarecum neobișnuit dacă îi seama că cel ce a condus-o era un pedagog cu experiență ca maestrul Eugen Săvescu, se datora desigur, într-o măsură, interesului tinerilor de abia intrați în școală pentru tehnica nouă, pentru mașinile și agregatele moderne. Dar a contribuit la prelungirea ei și faptul că în multe din secțiile uzinei maestrul-instructor a fost pus în situația de a zăbovi mai mult în dreptul unor mașini la care lucrau muncitorii tineri, pentru a da unele sfaturi și explicații pe care le cereau aceștia cu privire la reperate mai complicate pe care le primiseră în lucru.

O oră în plus peste timpul planificat pentru excursie. Dar pentru nici unul dintre elevi această depășire nu a părut oboșitoare. La plecarea din u-

zină îl priveau cu alți ochi pe maestrul-instructor.

Pînă atunci știau puține despre el. Era „tovarășul care va preda cunoștințele profesionale în atelier”. Nici acum nu le dăduse nimeni amănunte asupra biografiei lui. Și totuși aflaseră multe, observaseră multe. Au înțeles din încrederea cu care îl priveau muncitorii, din staturile tehnice pe care i le cereau că are o înaltă pregătire profesională și un adevărat spirit tovarășesc. Maistrul-instructor nu mai era acum numai „tovarășul cu care vom învăța meseria”, ci un om apropiat, privit cu căldură. Știau că au de la cine învăța, că nădejdea lor de a deveni muncitori de înaltă calificare se poate baza pe sprijinul de mare preț al îndrumătorului în tainele meseriei.

Cînd au aflat că maestrul-instructor e comunist, că a lucrat în uzină, numărîndu-se tot timpul printre fruntașii în producție, li s-a părut foarte

fireșc. Au prins și mai multă dragoste pentru îndrumătorilor la practică, l-au privit cu și mai multă încredere, ca pe un stătuitor de nădejde în toate privințele.

Ticul împlinirii e ușor de desprins pentru majoritatea cititorilor noștri, pedagogi cu experiență. Oare îl vor înșelege și acei maiștri care predau insuficient anumite teme de bază pentru că de fapt nu stăpînesc ei înșiși tehnica executării lor?

Că prestigiul unor asemenea maiștri-instructori care nu cunosc pe deplin toate lucrările legate de meseria pe care o predau iese compromis definitiv după asemenea lecții, e evident. Mult mai grav e însă faptul că în astfel de condiții elevii nu învață meseria. Deci pretutindeni, un obiectiv central — maestrul-instructor să fie în același timp fruntaș în meseria pe care o predă.

AL. C.

Atenție sporită predării matematicii

În învățămîntul profesional și tehnic crește simțitor an de an, nivelul predării disciplinelor de cultură tehnică și al pregătirii practice în producție.

Pentru a asigura formarea multilaterală a viitorilor muncitori și tehnicieni, este necesar să ridicăm la același nivel predarea cunoștințelor de cultură generală. Din păcate, în unele școli, deși este cunoscut acest adevăr, nu se iau întotdeauna măsurile corespunzătoare.

De curînd am asistat la o lecție de geometrie cu tema „Figuri asemenea”, predată la anul I „D” al școlii profesionale din cadrul Grupului școlar de energie electrică „I. Rangheț” din București.

Profesoara a început prin a reaminti teorema lui Thales și unele consecințe ale acesteia. Apoi a anunțat tema lecției noi. În continuare, după definirea poligoanelor asemenea profesoara a trecut la triunghiuri asemenea la demonstra teoremei fundamentale a asemănării și a primului caz de asemănare a două triunghiuri. Dar aceste demonstrații au suferit de serioase greșeli de ordin științific care, fără îndoială, au produs confuzii în mintea elevilor. Pe tablă și în caietele lor au apărut relații eronate, din care profesoara a încercat în mod forțat să deducă faptul că demonstrarea teoremei fundamentale a asemănării a fost bine făcută. Se știe că ducînd o paralelă la latura unui triunghi, aceasta formează cu celelalte două laturi un triunghi asemenea celui al. Profesoara a scris pe tablă proporția rezultată între segmentele determinate de paralela la o latură prin aplicarea directă a

teoremei lui Thales. Rapoartele respective au fost egalele cu raportul dintre segmentul de pe paralelă și cea de a treia latură a triunghiului, dar în șirul de rapoarte egale astfel obținute laturile triunghiului format prin ducerea paralelei nu au figurat ca atare. Totuși, s-a tras concluzia că triunghiurile sînt asemenea.

O greșeală de conținut s-a evidențiat și în demonstrarea cazului I de asemănare: s-a afirmat că prin simpla suprapunere convenabilă a celor două triunghiuri rezultă paralelismul celei de a treia perechi de laturi, adică tocmai faptul care trebuia să fie dovedit.

Desigur că astfel de „demonstrații” nu pot nici pe departe să contribuie la formarea gândirii logice a elevilor, ci pot cel mult impune însușirea formală a unor concluzii fără fundamentul logic necesar.

Că profesoara nu a gîndit suficient asupra lecției a rezultat și din faptul că atît în timpul acesteia cît și ulterior a susținut că pentru ca două triunghiuri să fie asemenea sînt necesare 6 condiții, ignorînd faptul că proportionalitatea laturilor omoloage se exprimă prin două condiții.

Tot greșeli de conținut pot fi considerate și alte aspecte ale lecției. Astfel, profesoara n-a corectat greșeala făcută la tablă de un elev care a notat asemănarea a două triunghiuri cu semnul folosit pentru notarea aproximării. Ca urmare, în maculatoarele elevilor a apărut o notație care cu drept cuvînt va fi trezit nedumeriri după o confruntare sumară cu manualul. În definirea triunghiurilor asemenea nu s-a

precizat că unghiurile trebuie să fie respectiv egale, deși în planul de lecție al profesoarei definiția era notată corect.

O trăsătură cu totul negativă a lecției a fost caracterul ei abstract, rupt de viață. Principiul legării de practică, de viață a lecțiilor trebuie să fie un far călăuzitor și pentru profesorii care predau obiecte de cultură generală în școlile profesionale. Viitorii electricieni sau specialiștii în motoare Diesel pe care îi pregătește școala profesională „I. Rangheț” trebuie să fie conștienți de necesitatea însușirii temeinice a cunoștințelor de matematică vîzînd rostul acestora în cadrul aplicațiilor practice făcute în clasă. Ar fi fost necesar, de aceea, ca profesoara să meargă în atelierul în care elevii fac practică pentru a culege materialul faptic necesar în predare. Ea însă nu numai că n-a făcut aceasta, dar nu a folosit nici material didactic datorită cărnii figurile asemenea să devină mai ușor de intuit, ci a trecut direct la definirea a două poligoane asemenea. O astfel de prezentare seacă a cunoștințelor nu a avut desigur darul să stîrnească interesul elevilor. Ce bine ar fi fost dacă profesoara aducea în clasă hărți la scări diferite, scheme ale unor motoare desenate la scări diferite, sau poate chiar unele piese lucrate în atelierul școlii care să permită cunoașterea din realitate a noțiunii de asemănare!

În același timp, ea nu a folosit

procedee care să poată asigura însușirea temeinică a cunoștințelor de către elevi, participarea lor activă la fiecare moment al lecției. De pildă, dacă în demonstrarea teoremei fundamentale a asemănării ar fi scris explicit proportionalitatea laturilor omoloage, elevii ar fi văzut din concluzie necesitatea construcției unei paralele ajutătoare. În felul cum a fost prezentată lecția, însă, această construcție a apărut ca un artificiu.

O verigă principală în predarea cunoștințelor noi o constituie fixarea. Dar, deoarece profesoara nu și-a dozat bine timpul pentru fiecare etapă a lecției, fixarea a căpătat un caracter formal, limitîndu-se la câteva întrebări referitoare la materialul parcurs. Era mult mai util, desigur, dacă se efectuau unele aplicații numerice sau unele probleme care să contribuie realmente la fixarea cunoștințelor predate. Timpul necesar s-ar fi putut obține prin reducerea timpului pentru verificare, cu atît mai mult cu cît lecția precedentă de geometrie avuse loc în aceeași zi, cu două ore mai devreme. Trebuie să menționăm cu acest prilej că programarea a 2 ore de geometrie într-o zi contravine instrucțiilor care o privire la evitarea supraîncărcării elevilor și dovedește că direcția școlii nu manifestă suficientă grijă pentru respectarea unor cerințe pedagogice elementare.

Ce concluzii importante se desprind din felul cum a fost predată această lecție? Prima — și cea mai însemnată: mai multă atenție pen-

tru nivelul predării disciplinelor de cultură generală. Este evident că pregătirea profesională a viitorilor muncitori cu înaltă calificare este condiționată de pregătirea lor teoretică. Nu vom putea fi siguri că școala profesională „Iosif Rangheț” dă producției buni muncitori dacă în această școală predarea matematicii înregistrează atîtea deficiențe. A doua: mai mult ajutor profesoriei care predau aceste discipline. Ne întrebăm, pe bună dreptate: care este activitatea comisiei metodice de specialitate din școală, dacă astfel de greșeli grave de conținut și de metodă pot apărea în lecțiile unui profesor?

În școlile profesionale trebuie să se acorde o mai mare grijă predării obiectelor de cultură generală și îndocobii matematicii. Progresele continuate ale științei și tehnicii cer muncitori capabili să stăpînescă mașinile, să realizeze inovații în procesul de producție. Astfel de muncitori vor putea fi pregătiți numai prin acordarea unei egale atenții instruirii tehnice de specialitate și celei de cultură generală a elevilor.

Școala profesională „I. Rangheț”, care face parte dintr-un grup școlar fruntaș, dispune de forțe suficiente pentru a realiza din plin acest lucru. Principalul este să fie orientate în această direcție toate forțele colectivului didactic.

M. Badea

inspector metodist la secția de învățămînt a Sfatului popular al Capitalei.

Muncă sistematică, de perspectivă

Cind cei trei factori care realizează educația comunistă — școala, organizațiile de copii și tineret și familia — își unesc eforturile și se ajută reciproc în atingerea scopului comun, munca fiecăruia dintre ei este mai ușoară și mai rodnică.

În articolul de față ne propunem să abordăm câteva probleme cu semnificație deosebită pentru modul în care se organizează și se desfășoară activitatea comună a școlii cu familia.

O primă categorie de probleme privește pe cei prin care se realizează această colaborare: pe de o parte cadrele didactice, pe de altă parte părinții. În ce raport stau școala și familia în procesul colaborării lor?

Deși ambele desfășoară o activitate unitară, cu scop și obiective comune, școala — ca instituție organizată, de stat — are rolul conducător în realizarea educației comuniste, deci și în relațiile cu părinții elevilor. Aceasta înseamnă că școala stabilește conținutul și metodele activității cu familia, că ea îi îndrumă pe părinți în cunoașterea științifică a problemelor educative și răspunde de pregătirea elevilor în procesul instructiv-educativ.

Pentru a-și asigura rolul conducător față de părinți, școala trebuie să fie constituită ca o forță educativă puternică, să apară în fața părinților ca un colectiv bine încheiat, ai cărui membri acționează într-o perfectă unitate. Existența colectivului pedagogic reprezintă deci o condiție de bază pentru a organiza și îndruma în mod eficient activitatea educativă a părinților.

O altă condiție se referă la caracterul de sistem pe care trebuie să-l aibă activitatea comună a școlii cu familia. Înțelegem prin aceasta că toate măsurile școlii îndreptate spre realizarea colaborării cu părinții trebuie să se afle într-o strânsă legătură, completându-se reciproc.

Pentru a un: într-o structură sistematică măsurile de colaborare cu părinții elevilor, cadrele didactice fixează, la începutul anului școlar, câteva obiective de bază. Bineînțeles că în stabilirea acestor obiective se pornește de la scopul educației comuniste, de la sarcinile școlii în etapa dată, ca și de la condițiile concrete ale fiecărei clase. Este necesar ca în fixarea obiectivelor să se țină seama și de sugestiile părinților.

Unele obiective, prin importanța și specificul lor, au un caracter permanent și de aceea trebuie urmărite pe întreaga perioadă a școlarizării. Așa sînt, de pildă, colaborarea cu părinții pentru organizarea și consolidarea colectivului de elevi, pentru educarea atitudinii comuniste față de muncă și formarea deprinderilor de muncă etc. Alte obiective sînt caracteristice unei anumite perioade sau sînt determinate de situația specifică a clasei. Printre acestea se numără mobilizarea părinților pentru desfășurarea unor acțiuni educative extrașcolare, pentru organizarea muncii de pregătire a examenelor etc.

Avantajele precizării obiectivelor principale ale muncii comune desfășurate de școală și familie sînt multiple: se asigură o activitate organizată, cu perspectivă, se evită fărîmîntarea eforturilor în acțiuni neesențiale, sporadice, insuficient urmărite.

Este bine, de asemenea, ca obiectivele muncii comune desfășurate de școală și familie să fie eșalonate pe perioade mari de timp. Am întîlnit într-o serie de școli asemenea încercări de a lărgi perspectiva muncii desfășurate pe cîțiva ani. Bunăoară, la Școala medie „G. Enescu” din Sinaia planul lectoratului pentru părinți este alcătuit pentru 3 ani, urmînd desigur să se facă unele modificări de parcurs.

În funcție de conținutul activității școlii în rîndurile părinților se stabilesc și formele de legătură între școală și familie, iar nu invers, cum greșit se procedează uneori. De exemplu, cadrele didactice trebuie să introducă în sistemul de relații cu părinții corespondența prin scrisori numai dacă nevoia de a rezolva o anumită sarcină educativă face necesară o asemenea formă. La

Școala medie nr. 2 „M. Eminescu” din Buzău am întîlnit chiar un mod special de a folosi scrisorile către părinți. Pentru a cointeresa într-o măsură sporită familiile elevilor în obținerea unor bune rezultate la învățură și disciplină, cadrele didactice adresează părinților elevilor frunțași scrisori de felicitare la sfîrșit de trimestru sau de an școlar. La aceeași școală, în scopul unei mai bune legături între cadre didactice și părinți, a început să se încetățenească tradiția „întîlnirilor de joi”, cînd părinții, venind în școală, găsesc între anumite ore pe toți profesorii.

Este interesant de remarcat că, pentru a atinge același scop, la Școala medie „Zola Kosmodemianskaia” din București s-a inițiat o altă formă de legătură cu familia. În anul școlar 1960 — 1961, părinții elevilor din clasa a V-a „B” au participat la două adunări speciale, la care a fost de față întregul colectiv didactic al clasei. Discuțiile purtate între părinți și profesori au scos în evidență fapte semnificative și importante pentru munca educativă din școală și pentru cea din familie, referitoare alt la anumiți elevi, cit și la întreaga clasă. La aceeași clasă s-a simțit la un moment dat o scădere a interesului elevilor pentru muncă în general și pentru activitățile gospodărești în special. Trebuia să se intervină, să se invieze printr-o acțiune nouă, deosebită, ritmul lent în care decurgea viața clasei în aceea perioadă. Și s-a găsit o asemenea acțiune. Diriginta clasei, profesorii, instructorii de delăsămîntului, activul de elevi și părinții au organizat împreună un concurs pionieresc cu tema „Ce știm să facem?”. Copiii au fost ajutați la școală și acasă să se pregătească pentru probele la care urmau să participe (rîndului, gîurire cu burghiul, cusut și îmbrăcat nasturi, lustruit ghete, curățat cartofi etc.). La concurs au asistat și părinții, emoționați și bucurați cînd copilul lor executa cu îndemînare proba în timpul măsurat de cronometru și nemulțumi cînd făceau o treabă de proastă calitate. Concursul a determinat o intensificare vădită a preocupărilor întregului colectiv de elevi pentru activitățile practice.

Am dat aceste câteva exemple spre a demonstra ce variate posibilități oferă domeniul colaborării cu familia pentru manifestarea inițiativei creatoare, pentru găsirea unor soluții valoroase din punct de vedere educativ. În raport cu aceste posibilități apare cu atît mai limitată și mai departe de spiritul nou al școlii noastre

atitudinea acelor cadre didactice care situează relațiile lor cu familiile elevilor cu predilecție sau chiar exclusiv în domeniul activității administrativ-gospodărești. Au fost cazuri cînd conduceri de școli — solicitate să prezinte realizările obținute pe linia colaborării cu familia — au întocmit un fel de bilanț contabil, în care se arăta ce fond s-a strîns cu concursul părinților și cum a fost el utilizat. Este desigur bine venit sprijinul material al comitetului de părinți pe școală pentru organizarea excursiilor, procurarea unui televizor sau radioficarea claselor. Noi așteptăm însă și un altfel de sprijin din partea părinților. Dar, pentru a-l primi, trebuie să știm cum să-l cerem. În acest scop este necesar ca legătura cu fiecare părinte în parte să fie îndrumată spre obiective de ordin educativ și tot către asemenea obiective să fie orientată și activitatea comitetelor de părinți pe clase și pe școală.

Pentru ca rezultatele muncii comune a școlii și familiei să fie bune, cadrele didactice trebuie să se preocupe în permanență de pregătirea pedagogică a părinților, de înarmarea acestora cu cunoștințe științifice privitoare la procesul educației comuniste. Lectoratele pentru părinți, conferințele sau referatele prezentate la adunările cu părinții sînt forme de propagandă pedagogică folosite frecvent în școala noastră. Mai puțină răspundere au gazetele de perete pentru părinți, vitrinele și bibliotecile speciale cu cărți despre educația în familie, care ar trebui să ele generalizate, avînd în vedere rezultatele bune pe care le dau.

Este bine venită inițiativa unor învățători și diriginți de a antrena părinții în prezentarea referatelor pe teme educative, după cum constituie un element pozitiv preocuparea presei centrale sau locale pentru problemele de educație în școală și familie. Semnalăm, în acest sens, discuția interesantă purtată în paginile ziarului „Flamura Prahovei” pe tema „Școala — familia — organizația U.T.M.”, discuție care a prilejuit evidențierea raporturilor juste, necesare în desfășurarea colaborării dintre cei trei factori ai educației comuniste.

Iată inițiative care marchează pași înainte pe linia clarificării teoretice a problemelor pedagogice și totodată duc mai departe experiența pozitivă în rezolvarea practică a acestor probleme.

Luminița Ghivirigă
cercetător principal
la Institutul de științe
pedagogice

Opinia colectivului de părinți

Colaborarea dintre școală și familie este unul dintre factorii ce condiționează dezvoltarea multilaterală a copiilor, temeinica lor pregătire pentru viață, educarea lor comunistă. Dar pentru realizarea unei colaborări care să ducă la rezultatele dorite este necesar să se respecte principiile pedagogiei socialiste și sarcinile puse în fața școlii și a societății de către partid în domeniul formării tinerii generații. De aceea școlii îi revine sarcina de a îndruma pe părinți asupra felului cum să-și educe copiii.

Acolo unde învățătorii și profesorii acționează în acest sens principal, folosind ajutorul prețios al opiniei publice, al colectivului de părinți, se obține adesea de masă și entuziasmată a acestora spre realizarea sarcinilor comune ale școlii și familiei.

Experiența noastră din anii precedenți ne-a convins de acest fapt. La adunările trimestriale cu părinții la școala noastră participă 300 — 400 părinți și se duc discuții foarte interesante. La aceste consfățuiri directorul școlii și unii dintre profesori fac informări asupra rezultatelor obținute de elevi în diferite sectoare ale activității lor școlare, se susțin referate cu conținut pedagogic și se organizează schimbul de experiență între părinți privind metodele și procedeele de

educare a copiilor în familie. Astfel, în anul școlar trecut s-au prezentat în consfățuirile trimestriale cu părinții informări despre felul în care își desfășoară elevii claselor VIII — XI practica în producție, despre activitatea extrașcolară etc. Dintre referate menționăm: „Colaborarea dintre școală, familie și organizația de tineret și copii”, „Regulamentul școlii și rolul familiei în educarea elevilor pentru respectarea lui”, „Munca cu cartea și cu presa în sinul familiei”. Multe dezbateri s-au desfășurat în anul școlar trecut pe marginea regimului zilnic al copiilor și în problema organizării timpului lor liber. Ca urmare în unele cartiere s-au constituit comitete de părinți care supravegheau felul cum își petrec copiii timpul liber și organizau diferite acțiuni distractive pentru copii. Astfel, consfățuirile n-au constituit numai o școală pedagogică pentru părinți, un bun prilej de schimb de experiență între ei, ci au dus și la măsuri practice.

Dar ceea ce este deosebit de important e faptul că aceste consfățuiri contribuie în mare măsură la crearea unei opinii publice în rîndurile părinților, opinie ce acționează puternic în sprijinul școlii. Voi relata câteva cazuri concrete care arată cum a fost ajutat colectivul nostru pedagogic de către adunarea generală a părinților în

Comentarii

Sînt cazuri cînd programul de lucru al părinților nu le permite să-și supravegheze copiii în timpul pregătirii lecțiilor. Dornică de a veni în sprijinul acestor părinți, conducerea Școlii nr. 151 din Capitală, situată în noul cartier de locuințe din strada Gării de Nord, a amenajat în anul școlar trecut, cu sprijinul comitetului de părinți, câteva încăperi unde copiii își puteau pregăti lecțiile, supravegheați fiind de învățători și profesori sau, prin rotație, de către părinți cu o pregătire corespunzătoare.

A fost o inițiativă bună, care și-a dovedit eficacitatea. E drept, ea a cerut un efort în plus din partea cadrelor didactice, efort ce poate fi redus însă prin antrenarea mai largă a părinților.

Pe cînd reluarea acestei inițiative valoroase?

IOANA PETRESCU

Nu o dată mi-a fost dat să văd în saloanele de confu-

ră eleve de școală, însoțite chiar de mamele lor, comandîndu-și o frizură excen-

trică.

M-a surprins, de asemenea, neplăcut și ținuta cu care se prezintă unele eleve la teatru sau chiar la reuniunile tovarășești pe care le organizează școala — rochii decoltate, tocuri înalte, diverse podoabe fîpătoare etc.

Nu sînt adepta domnișoarei Cucu din piesa „Steaua fără nume” a lui M. Sebastian. Socotesc însă absolut necesar să atragem atenția părinților, să-i facem pe a-ceștia să înțeleagă că preocuparea excesivă a elevilor pentru modă, înclinația pentru podoabe excesive, fără gust, este dăunătoare, că ea distrage atenția lor de la preocuparea principală — învățura, că educația estetică a copiilor se realizează și prin alegerea îmbrăcămînții. În general, să pledăm pentru o ținută decentă a elevilor, atît la școală cît și în afara ei.

AURORA ARDELEANU

Comitetul de părinți... „la lucru”

În unele școli părinții sînt solicitați să îndeplinească activități avînd scopuri educative, care în mod normal trebuie efectuate de elevi.

ELEVII: — Dacă se mai convoacă multe adunări cu părinții, vom avea cea mai frumoasă clasă...

clarificarea unor părinți care nu se situau pe poziții juste față de școală.

Se știe că mai sînt unii părinți care contestă școlii dreptul de „a se amesteca” în felul în care sînt educați copiii în familie sau care se împotrivesc măsurilor luate de școală. Sînt și unele cazuri, ce-i drept puține la număr, de părinți care manifestă dezinteres pentru munca copiilor la școală. Astfel, mama unei eleve din clasa a X-a „A” a refuzat să stea de vorbă cu diriginta clasei cînd aceasta făcea vizite la domiciliul elevilor. Mama unui elev din clasa a III-a „D” a pretins învățătoarei să dea elevului numai note de 9 și 10, deoarece considera că fiul ei e foarte bine pregătit. În aceeași clasă o mamă a pretins învățătoarei să o primească la lecție, să vadă ea însăși dacă copilul știe sau nu lecția. Au fost și cazuri cînd unii părinți, ca cei ai unei eleve din clasa a IX-a, au protestat vehement împotriva sancționării fiilor lor pentru încălcarea regulamentului școlar.

Ce am făcut în astfel de împrejurări? Cum am reușit să îndreptăm situația?

Am pus aceste cazuri în dezbaterile consfățuirilor trimestriale ale părinților. Pe noi ne interesa să discutăm o atitudine sau alta, să o adoptăm sau să o respingem. În general, să lămurim părinții în

cauză, fără însă a-i nemulțumi. Și am reușit. Caracterul convingător al discuțiilor a determinat în cele din urmă și pe părinții care greșiseră să-și revizuiască atitudinea și să colaboreze cu școala. Ne-am convins astfel în practică că opinia colectivului de părinți constituie o mare forță pedagogică ce militează în sprijinul principiilor educației comuniste a elevilor.

În momentul de față, în școala noastră consfățuirile trimestriale din 29 octombrie a.c. este așteptată cu interes atît de către profesori și învățători cît și de părinți. Și, putem spune, chiar de către elevi. La această consfățuire ne propunem să analizăm rezultatele celorlalte forme de activitate folosite în munca noastră cu părinții — lectoratul (care a avut preocupări speciale pentru munca educativă și sprijinirea copiilor la învățură), participarea unor părinți la serviciile de zi organizate de școală, emisiunea „Părinți și copii” de la Stația de radioficare ș.a.m.d.

Sîntem siguri că planul de activitate ce va fi aprobat de comitetul de părinți pe școală și consfățuirea însăși vor duce mai departe munca comună a școlii și familiei în domeniul educării elevilor.

Virgil Radulian

directorul Școlii medii din Bicz

Școala sovietică salută cu noi realizări Congresul al XXII-lea al P.C.U.S.

„Noi mergem spre comunism!”

Școala nr. 465 din Moscova nu se deosebește prin nimic de școlile de școli ale Capitalei Uniunii Sovietice. Pedagogii și elevii ei sunt moscoviți dintre cei mai obișnuiți. Dar dacă intri în această școală, dacă o cunoști mai înăuntru, afli multe lucruri interesante.

Evenimentele zilelor noastre au pus o amprentă luminoasă pe viața profesorilor și elevilor școlii. „Noi mergem spre comunism” — aceasta este lozincă lor. În aceste cuvinte este exprimat întregul țel al vieții oamenilor sovietici, întreaga activitate a școlii. Ele li însușesc pe profesori și elevi în obținerea unor succese tot mai mari.

„Vor trece cîțiva ani — spune directorul școlii, Mihail Ivanovici Lebedev — și acest tineret a cărui educație și instruire ne-a fost încredințată nouă, se va afla în prima linie în munca de construire a noului societăți. Cui nu-l este clar că viitorul acestor copii depinde de noi, pedagogii? Tocmai de aceea noi subordonăm întreaga noastră activitate unui singur scop — să formăm omul nou. În cadrul lecțiilor, în activitatea extracurriculară, căutăm să le formăm elevilor minunatele trăsături de caracter ale viitorului cetățean al societății noastre — societatea comunistă.”

Succesele Școlii nr. 465 din Moscova sînt cunoscute și prețuite. De curînd ea a primit pentru a treia oară steagul de școală frunțoasă.

Delegați la Congres

În aceste zile istorice în care se desfășoară Congresul al XXII-lea al P.C.U.S., învățătorii și profesorii din școlile Uniunii Sovietice sînt mîndri de faptul că printre delegații la congres se numără și reprezentanți de ai lor, oameni care muncesc cu devotament pentru instruirea și educarea noilor generații de constructori ai comunismului.

Iată-o, de pildă, pe Muza Mihailovna Șciuka. Nu are o biografie complicată. E o tină în vîrstă de 30 de ani. S-a născut în Siberia, în familia unui muncitor strungar. Acolo a învățat 7 clase elementare. A terminat apoi Institutul pedagogic și a fost trimisă să-i învețe cartea pe copii. Dar oare acest lucru este chiar atât de ușor? Cînd intri în clasă, spre tine privesc 30 de perechi de ochi curioși. Trebuie să reușești să cunoști caracterul fiecăruia, să-l ajuți pe fiecare să învețe.

Avea 18 ani cînd a devenit învățătoare. A intrat în clasă și a simțit că se pierde. Copiii erau zgometoși, făceau nebulii, iar ea nu putea să-i stăpînească. Speriată, a voit să-i părăsească și să se întorcă acasă, în colhoz. I se părea că nu-i potrivită pentru profesiunea de pedagog.

Dar tovarășii de muncă n-au lăsat-o să plece. Au început să asiste la lecțiile ei, s-o cheme la dînsii. Apoi a avut loc o ședință a consiliului pedagogic. Și acum ține minte: s-a înroșit, avea emoții. Tovarășii ei au vorbit însă cu multă bunăvoință. Au sfătuit-o, i-au dat indicații: cum să vorbească cu părinții, cum să caute să înțeleagă pe fiecare elev în parte și prin ce

mijloace să-și cunoască clasa în ansamblu. Tovarășii de muncă au ajutat-o să se hotărască: „Acesta este profesia mea. Alta nici nu doresc”.

Mai tîrziu s-a căsătorit. Cînd soțul ei a fost trimis să lucreze ca mașinist electrician în stația Tuapse, a plecat cu el în ținutul de lângă Marea Neagră, în apropierea munților Caucaz. Locul acesta i-a devenit tot atât de drag ca și locul ei natal. Îndată ce a sosit la Tuapse, s-a prezentat la școala-internat pentru a-și începe munca. De la început a fost avertizată însă că aceasta este o școală deosebită, întrucît copiii pe care îi școlărează provin din toate satele din sudul Caucazului. Unii sînt din locuri foarte depărtate, alții sînt orfani — într-un cuvînt, sînt elevi foarte diferiți. Munca nu-i ușoară. Dar ea și-o desfășoară, ca întotdeauna, cu drag, cu pasiune. Acum predă limba și literatura rusă la clasele a V-a, a VI-a, a VII-a. Cînd nu are lecții, cînd e acasă, simte adeseori că se plictisește fără elevii ei. Citeodată parcă îi vine să fugă pînă la școală, să vadă ce fac: învață? citește?

Cunoscînd minunata poveste a vieții acestei tinere profesoare din Tuapse îndrăgostită de școală, de copii, poți înțelege mai bine și mai adînc de ce se află printre delegații la Congres și ai convingerea că va merge hotărîtă alături de constructorii comunismului, mîndri în mîină cu ei, că va munci cu înflăcărare pentru a-i crește pe aceia care mine vor semăna, vor conduce trenurile și vor construi orașe în țara comunismului.

Iată și un alt profesor delegat la Congres — Mihail Ilici Romanov, rectorul Institutului pedagogic „N. K. Krupskaja” din Ioșkar-Ola, capitala Republicii Marii.

Orașul acesta, care înainte de revoluție purta numele de Tarevokoksaik, are o istorie veche, bine cunoscută. Au scris despre el și Gogol, și Herțen, și Turgheniev, și Saltikov-Șcedrin, și Cernișevski și Gorki.

Astăzi, pe locul vechiului Tarevokoksaik, a apărut un modern oraș socialist — Ioșkar-Ola. În locul cocioabelor s-au ridicat mari case de piatră. În piața „Sovetskaja” se înalță impunătoare clădirea unui teatru.

Fiecare al cincilea locuitor al republicii este elev sau student. Numai la Institutul pedagogic „N. K. Krupskaja” studiază peste 1.300 de tineri.

Mihail Ilici Romanov, directorul acestui institut, și-a închinat viața muncii de instruire și educare a tineretului. Alături de toți slujitorii școlii din marea Uniune Sovietică, el este hotărît să lupte neostenit pentru realizarea mărețelor sarcini pe care le trasează Congresul al XXII-lea al P.C.U.S., pentru pregătirea unor oameni capabili, multilateral pregătiți, demni de înaltul nume de cetățeni ai statului în care se construiește comunismul.

În timpul lecției la o școală-internat colhoznică din U.R.S.S.

În slujba dezvoltării învățămîntului

Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. a fost întîmpinat cu realizări deosebite și în domeniul învățămîntului.

Numeroase școli noi au fost date în folosință. Colectivele pedagogice se străduiesc să desfășoare o activitate cât mai bogată și calificată, pentru ca roadele procesului de învățămînt din fiecare școală să fie pe măsura mărețelor sarcini izvorite din construcția comunismului.

În Ucraina, bunăoară, au fost construite numai în anul trecut aproape 100 de noi școli-internate. În republică se dezvoltă rețeaua școlilor serale, în care în acest

an au învățat aproape un milion de oameni.

În Uzbekistan funcționează astăzi mai mult de 6.500 de școli, în care învață peste 1.500.000 de copii. Aproape 95 la sută din școlile republicii au început să țină cursurile numai dimineața. În orașele și satele unor regiuni ca Buhara, Darinsk ș.a. procentul acesta este de sută la sută.

În ziua deschiderii lucrărilor Congresului, în multe localități din Uniunea Sovietică au fost inaugurate noi localități de școli. În satul Koviliaevsk din raionul Toțki, regiunea Orenburg, de pildă, colhozul „Cikalov” a

construit cu mijloacele sale un local nou pentru școala de 8 ani. În vechiul local a fost amenajat un internat.

Tot în cinstea Congresului a fost dat în folosință, în orașul Menzelinsk din R.S.S.A. Tătară, un local de școală cu 520 de locuri. El cuprinde cabinete de fizică, chimie, biologie, ateliere, o sală de sporturi, o sală de festivități etc.

Pretutindeni în țara constructorilor comunismului oamenii școlii au închinat cel de al XXII-lea Congres al P.C.U.S. rezultatele muncii lor însușite, puse în slujba dezvoltării necontenite a învățămîntului.

Roadele unei însemnate acțiuni educative

(Urmare din pag. 1)

tățile însemnate ale țării, să vadă îndeaproape munca oamenilor, minunatele realizări dobîndite de popor sub conducerea partidului.

Multă grijă s-au acordat și alegorii conducătorilor de excursie, a cadrelor care să-i însoțească pe elevi. În această vastă acțiune au fost antrenate cca. 50.000 de învățători și profesori de diferite specialități, instructori de pionieri, activiști U.T.M. — în general oameni cu pregătire, cu prestigiu, drumeți entuziaști.

În majoritatea regiunilor s-a organizat pregătirea temeinică a cadrelor care au condus și însoțit excursiile. La București, Constanța, Iași, Cluj, Hunedoara, Braila, ca și în alte părți au fost pregătiti pentru a da explicații elevilor-excursionisti un număr mare de profesori de istorie, geografie, limba română, științe sociale. Secția de învățămînt a orașului București a pregătit în acest scop, cu ajutorul Muzeului de istorie a orașului București și a O.N.T.-ului, 40 de profesori-ghizi care au avut la dispoziție material documentar și au vizitat în prealabil obiectivele turistice.

Este necesar ca și pe viitor să se acorde multă atenție alegerii cadrelor care să conducă excursiile și care să-i însoțească pe elevi, recrutîndu-se în acest scop profesori cu o bună pregătire politică și profesională.

O problemă a căreia i s-a acordat atenție a fost și aceea a orga-

nizării punctelor și bazelor turistice. Asemenea puncte și baze au fost instalate la cabane, în internate, la căminele studentești. Este lăudabilă inițiativa orașului București și a regiunilor Mureș-Autonomă Maghiară și Cluj care au creat baze turistice în locurile pitorești din jurul orașelor, unde au amenajat corturi.

Bazele turistice pot fi încă extinse prin folosirea mai rațională, în timpul vacanțelor, a localităților de școli și a localităților destinate taberelor școlare, prin amenajarea de corturi etc.

Bilanțul cifric al excursiilor a fost, în general, ușor de stabilit și, după cum vedem, el este pozitiv. Nu mai puțin pozitiv este, desigur, bilanțul rezultatelor educative ale excursiilor școlare, care se vădese în orizontul mai bogat de cunoștințe al copiilor, în adîncirea sentimentelor lor de dragoste pentru patrie.

Aceste rezultate sînt, în bună parte, o urmare a grijii cu care s-a alcătuit tematica excursiilor. „Să cunoaștem realizările regimului democrat-popular și frumusețile naturale ale regiunii”, „Să cunoaștem, locurile, monumentele și muzeele care amintesc de lupta eroică a clasei muncitoare condusă de partid”, „Să vizităm locurile unde au trăit și au luptat conducătorii răscobalei de la 1784, Horia, Cloșca și Crișan”, „Să cunoaștem locurile cîntate de marii noștri creatori Creangă, Eminescu, Enescu, Ciprian Porumbescu” — iată numai ci-

teva din temele excursiilor efectuate în vara care a trecut. Pentru o cit mai bună valorificare a temelor obiectivele principale ale excursiilor au fost aduse din timp la cunoștința elevilor și ei au fost îndrumați să studieze materialele legate de aceste obiective.

De un mare efect educativ au fost pentru micii excursioniști care au vizitat Doftana unele acțiuni cum ar fi primirea în rîndurile organizației de pionieri sau U.T.M. chiar în incinta muzeului, interpretarea unor cîntece revoluționare și recitări care preamăreau lupta comunismului, depunerea de coroane la cimitirul „Trei pruni” etc.

Un important rol educativ au avut întîlnirile cu eroii ai muncii socialiste, cu muncitori fruntași etc. Întîlnirea cu Iosif Tripsa la Hunedoara, sau întîlnirea cu Maria Zidaru la gospodăria agricolă colectivă din Păulești, de exemplu, vor dăinui multă vreme în memoria copiilor.

O inițiativă valoroasă a constituit-o organizarea schimbului de vizite între copiii de la orașe și cei de la sate sau între copiii din școlile cu limbă de predare diferită. Uneori s-a întîmplat și ca elevii de la oraș și de la sat să pornească împreună în drumeție. A fost pentru ei un bun prilej de a se cunoaște, de a se împrieteni.

În timpul desfășurării excursiilor și în special cu ocazia drumeției, elevii au participat la acțiuni patriotice cum ar fi stringerea de spicete, colectarea de plante medicina-

le, culegerea fructelor de pădure și altele.

În foarte multe cazuri, în timpul popasurilor elevii au participat la unele acțiuni atractive, interesante, cu caracter educativ. Așa, de exemplu, s-au organizat concursuri pentru cel mai frumos buchet de flori, pentru recunoașterea celui mai mare număr de plante, concursuri de cîntece, recitări și dansuri etc., iar pentru a se fixa mai bine cele văzute și auzite s-au organizat mici concursuri „Drumeții veseli” pe tema excursiei respective.

Multe școli și case de pionieri au organizat la terminarea excursiilor adunări în cadrul cărora copiii au recitat în revistă momentele mai importante din timpul acestora și și-au împărtășit impresiile. De asemenea, au fost organizate expoziții care au prezentat materiale culese de elevi în timpul excursiilor: ierbare și insectare, fotografii care înfățișează portul, obiceiurile, arhitectura din regiunile vizitate, material folcloric, fotografii din viața excursioniștilor.

Valorificarea excursiilor nu trebuie să se limiteze însă la atât. Fiecare profesor trebuie să apeleze la cele văzute de școlari în timpul excursiilor, să facă lecții cât mai interesante și atractive folosind bogatul material faptic cunoscut de copii în vizitele lor pe meleagurile țării, să folosească acest material în munca de instruire și educare a elevilor.

Avem toate condițiile pentru a dezvolta pe mai departe excursiile și drumețiile. Ele trebuie să intre în tradiția fiecărei școli, să cuprindă un număr cât mai mare de elevi, să aducă o contribuție tot mai importantă la educarea comunistă a copiilor patriei.

BIBLIOGRAFIE

A apărut revista NATURA, seria GEOLOGIE — GEOGRAFIE, nr.5, Septembrie — Octombrie 1961.

În cuprins:

E. STOICOVICI: Materii prime ceramice.

AL. BOȘU: Unele metode de cercetare a tectonicii recente. Cu aplicație la sectorul subcarpatic al văii Jiului.

E. MOLNAB: Folosirea schemei legăturilor de producție în predarea geografiei economice.

DOINA RADU: Analiza regimului temperaturii aerului în Cimpia de Vest.

V. MIHĂILESCU: Defileul de la gura văii Cerbului (Bușteni).

V. TRUFAȘ: Descrierea cîtorva tipuri de porniri de teren actuale din sud-vestul Transilvaniei.

A. BRAEDT, H. VOLLRATH: Cineficarea în predarea geografiei.

V. TUNSOIU: Aparat folosit în predarea geografiei fizice.

IOANA ȘTEFĂNESCU: Îndrumător pentru studiul monografic al unei G.A.S.

B. LUNCAN: Caietul de geografie.

V. CUCU: Asia și Oceania (schimbări pe harta politică). PENTRU TINERII GEOGRAFI ȘI GEOLOGI; RECENZII; INFORMAȚII; CRONICA; DIN ACTIVITATEA S.S.N.G.